

Rok 2020

Cíferské **NOVINY**

Ročník: III Číslo: 2 Dvojmesačník Cena: 1 € Dátum vydania: september 2020

www.cifer.sk

■ str. 5

Pandémia nového koronavírusu v Cíferi

■ str. 15

Písalo sa pred sedemdesiatimi rokmi

■ str. 24

Rozhovor s Ing. Mariánom Rímešom

CÍFERSKÉ NOVINY – vydáva Obec Cífer, Nám. A. Hlinku 31, 919 43 Cífer
IČO: 00312347, Evidenčné číslo: EV 5636/18. ISSN 2585-8858
Náklad 500 ks. Grafická úprava : CUBE studio. Tlač: Rapos.
Príspevky môžete posilať v elektronickej podobe na adresu: sekretariat@cifer.sk.
Redakcia si vyhradzuje právo formálne upravovať a krátiť príspevky dopisovateľov.

Distribučné miesta:

- ☐ Obecný úrad v Cíferi
- ☐ Predajňa Praktik Cífer s.r.o.
- ☐ Čerpacia stanica ŠMAL Cífer
- ☐ Papiernictvo Jana Silná (pri pošte)
- ☐ Drogeria Jana Silná

OBSAH

SAMOSPRÁVA

Úvodník	4
Investičné akcie obce	4
Pandémia nového koronavírusu v Cíferi.....	5
Výmena na poste poslanca obecného zastupiteľstva.....	6
Voľby riaditeľov základnej školy	7

AKTUALITY

Kultúrno-spoločenská retrospektíva	8
Brigáda na starom cintoríne	9

SPOLOČNOSŤ A KULTÚRA

Cífer pre mňa znamená korene – rozhovor s Ing. Mariánom Rímešom	10
Vatra SNP pripomenula dôležité výročie	12
FsK Cífer na „Malej Východnej“	13
Obmedzené aktivity a činnosť ZO JDS v Cíferi, V PRVEJ ČASTI ROKA 2020	14
Zásahy cíferských dobrovoľných hasičov počas leta	14
Báseň Matka	15

HISTÓRIA

Písalo sa pred sedemdesiatimi rokmi.....	16
Kronika RKLŠ v Cíferi (2. časť)	16
Kronika RKLŠ v Cíferi (3. časť)	18
Zatúžil po slobode a lepšom živote – príbeh Mira Slováka	20

FARNOSŤ

Príhovor duchovného otca: Povedzte to skôr	21
Slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi.....	21
Prvé sväté prijímanie 2020.....	22
Narodeniny — nie každý otec nosí kravatu	23
Sté výročie primičnej svätej omše v Cíferi	23

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Dažďové záhrady v centre obce	25
Poznáte Olla?	26
Zavárame ovocie a zeleninu	27
Čo je nové v odpadovom hospodárstve	27

ŠPORT

Výborné vykročenie do súťaže futbalového A mužstva... ..	28
ŠK Cífer 1929 prežíva napriek koronakríze dobrý rok	29
Hádzanári pred koronakrízou	30
Hádzanári po koronakríze	30
Šachové súťaže sa úspešne skončili.....	32

ÚVODNÍK

Vážení spoluobčania, v úvodníku prvého tohtoročného čísla Cíferských novín bolo vyjadrené presvedčenie, že vtedy ešte len začínajúca epidémia nového koronavírusu našu obec obide. Na prvý pohľad to zatiaľ naozaj vyzerá tak, že vírus nás „šetrí“. Ved' doteraz je známy iba jeden potvrdený prípad infikovanej osoby spomedzi obyvateľov Cífera a všetci dúfame, že to tak aj zostane. Inou vecou sú dopady pandémie na život obce. Nemyslím tým len jej vplyv na rôzne stránky života každého z nás, v práci, v škole či v rodinách. Vírus potrápil a ešte potrápi aj obec ako celok. Predovšetkým výpadkom vo financovaní od štátu v tomto aj v nasledujúcich rokoch, ale aj obmedzením zhromažďovania a teda celého kultúrneho a športového života. Mimochodom aj Cíferské noviny na epidémiu „doplatili“. Obecný úrad, ktorý každé číslo pripravuje po obsahovej stránke, pracoval až do konca júla v redukovanej podobe, čo neumožňovalo prípravu pôvodne plánovaných vydaní.

Žijeme teda výnimočný rok, aj keď v negatívnom zmysle slova, aký Európa nezažila minimálne od konca druhej svetovej vojny... Sotvakto by si vo februári dokázal pred-

staviť, čím si prejdeme v najbližšom polroku — zatvorenie škôl, zrušenie akýchkoľvek zhromaždení, nosenie rúšok, zmrazenie spoločenského života, zvýšenie nezamestnanosti, záchranné balíčky pre ekonomiku. Zároveň však platí stará ľudová múdrosť, ktorá hovorí, že všetko zlé je na niečo dobré. Asi každý z nás si v súčasnej situácii našiel alebo nájde aj niečo dobré. Predovšetkým viac času stráveného s rodinou, ale aj menej znečistenú prírodu, oživenie domáceho cestovného ruchu a vo všeobecnosti — spomalenie predtým až závratne vysokého životného tempa. A možno aj zmenu uhla pohľadu na svet. Možno nám epidémia chce napovedať, že budúcnosť nemusí byť nalinajkovaná len podľa železných zákonov trhu. A že aj istoty a prosperita sveta, ktorý je založený na globalizácii, na konzume a na masovom vymývaní mozgov médiami sa môžu v krátkom okamihu vypariť... Nech je to akokoľvek, prajem vám, vážení spoluobčania, peknú jeseň 2020 a čo najrýchlejšie ukončenie koronakrízy.

Maroš Sagan
starosta obce

INVESTIČNÉ AKCIE OBCE

Aj stavebné investičné aktivity obce boli a budú v roku 2020 čiastočne poznačené koronakrízou. V prvom rade predĺžením termínov realizácie niektorých stavieb ale rovnako aj neistotou obce ohľadom príjmov z podielových daní a teda aj financovania niektorých stavieb. Pri väčších rozostavaných stavbách dodávateľia počas jarných mesiacov prerušili stavebné práce z titulu štátnych opatrení proti šíreniu koronavírusu.

Najväčšia a najnáročnejšia z týchto akcií — Protipovodňové opatrenia v obci Cífer — rekonštrukcia suchého potoka, je momentálne vo finálnej fáze, kedy zostáva dokončiť časť z kanála v tzv. zelenej uličke a na križovatke ulíc Moyzesova a M. Sch. Trnavského. Ukončenie stavby je naplánované na koniec októbra. Niektoré vyvolané práce, predovšetkým úpravy okolia kanálu a napojenie odvodnenia niektorých ulíc naň sa uskutočnia po realizácii hlavnej stavby.

Ďalšími rozostavanými stavbami sú chodníky pre cyklistov a chodcov v Cíferi a v Páci. Stavba chodníka v Páci a z Pácu do Cífera sa znovu rozbehla v letných mesiacoch a mala by byť ukončená v októbri/novembri. Výstavba chodníka v Cíferi by sa za normálnych okolností mala rozbehnúť po ukončení výstavby protipovodňového kanálu na Štefánikovej ulici. Momentálne však dodávateľ odmieta nastúpiť na stavbu, čím komplikuje jej pokračovanie. O ďalšom postupe obce sa rozhodne v najbližších týždňoch.

Okrem uvedených stavieb je rozpracovaný aj projekt budovania cykloinfraštruktúry, ktorý spočíva vo vybudovaní štyroch moderných cykloprístreškov. Na tomto projekte zostávajú dokončiť už len úpravy okolia a uviesť stavby do užívania.

Ešte v jarných mesiacoch sa podarilo ukončiť aj projekt s názvom Zadržiavanie vody v intraviláne. V rámci akcie vznikli v centre obce dve dažďové záhrady zachytávajúce vodu z budov ZŠ a OcÚ, ako aj nádrže zachytávajúce dažďovú vodu za účelom jej opätovného využitia. V jarných a letných mesiacoch sa realizovala aj ďalšia etapa výstavby infraštruktúry v zóne Potočná. Medzi pripravovanými stavbami je projekt štyroch tried pre základnú školu v rámci prístavby športovej haly, ktorý je stále v procese verejného obstarávania z dôvo-

du odvolávania sa účastníkov VO. Niektoré stavby financované z dotácií — multifunkčné ihrisko v Jarnej, rekonštrukcia osvetlenia v centre obce či dokončenie rekonštrukcie šatní na štadióne sa v tomto roku budú realizovať podľa vývoja príjmov obce. V priebehu októbra obec v spolupráci s vodárenskou spoločnosťou Tavos zrealizuje rekonštrukciu a od-

vodnenie krajnice nad splaškovou kanalizáciou na Mlynskej ulici. Obec zároveň podala na Tavoš a.s. žiadosť o dotáciu na pokračovanie výstavby vodovodu v Jarnej, v prípade kladného rozhodnutia by sa ešte v roku 2020 realizovala ďalšia časť vodovodu v tejto miestnej časti.

Text a foto
Océ Cífer

PANDÉMIA NOVÉHO KORONAVÍRUSU V CÍFERI

V súvislosti s aktuálnou pandémiou obec Cífer postupne prijímala rôzne opatrenia, ktorých prehľad vám prinášame na tomto mieste. Prvým bolo uzavretie škôl od 11.3., ktoré potvrdila svojim rozhodnutím aj vláda plošným uzavretím od 16.3. Uzavretie platilo aj pre školskú jedáleň. Zároveň prišlo k uzavretiu obecného úradu pre verejnosť, vybavovali sa iba úmrtia, prípadne agenda, ktorá sa dala riešiť elektronicky.

Dňa 19.3. nasledovalo uzavretie obecných detských ihrísk, kultúrnych domov a telocviční. Uzavreté bolo aj obecné trhovisko pre trhovníkov. Zberový dvor bol otvorený v pôvodnom režime, no s obmedzením maximálneho počtu prítomných osôb. Obec zrušila všetky kultúrne a spoločenské podujatia organizované a spoluorganizované obcou na neurčito a ponúkla všetkým starším osobám možnosť vybavenia a dovozu nákupov. Zároveň obec začala organizovať šitie rúšok cez dobrovoľníčky, ktorým obec dodávala materiál. Každému dôchodcovi v obci boli dodané 2 rúška. Obec zásobila rúškami aj obe zariadenia pre seniorov. Od 30.3. obec začala postrekom dezinfikovať obecné autobusové zastávky, smetné koše, lavičky a zberné miesta na separovaný odpad vo frekvencii 2 x týždenne. Po Veľkej Noci bola znovu otvorená školská jedáleň za účelom varenia a dovozu stravy dôchodcom. Obecný úrad zriadil kanceláriu prvého kontaktu v kancelárii susediacej s vestibulom DK, aby sa minimalizoval kontakt občanov so zamestnancami. Pracovníci obecného úradu zároveň za účelom výberu daní v hotovosti zriadili krátkodobé pracoviská aj v DK Jarná a DK Pác. Obce a mestá sú postihnuté znížením príjmov z takzvaných podielových daní, teda hlavného zdroja príjmov od štátu. Ide o daň z príjmu fyzických osôb — zamestnancov a živnostníkov. Obce a mestá každý mesiac dostávajú od štátu 70% zo sumy, ktorú štát na tejto dani vyberie. Pre obec Cífer by výpadok mal v roku 2020 predstavovať cca 110 000 €, jeho výška bude závislá od vývoja situácie na celoštátnej úrovni, ktorej prognózy sa stále vyvíjajú. V roku 2021 je predpokladaný ešte nižší výber tejto dane ako v roku 2020, takže kumulovane obec príde o cca 250 000 €. Obec preto počas krízy urobila niekoľko ekonomických opatrení. Požiadala riaditeľov materskej školy, základnej umeleckej školy, školskej jedálne a školského klubu detí — teda organizácií, ktoré obec financuje zo svojich príjmov, aby zrealizovali úspory vo svojich rozpočtoch. Zároveň na obecnom úrade znížila počet pracovníkov o 2 posty a obecné zastupiteľstvo prijalo zmeny rozpočtu, v ktorom významne zredukovalo výdavky predovšetkým na chod obecného úradu a na kultúru. Aj väčšina občianskych združení prispela k tejto snahe tým, že sa buď vzdali príspevku odsúhlasenej dotácie od obce alebo navrhli jej zníženie. Rozpočtové úspory sa budú hľadať aj v iných položkách

rozpočtu, keďže hospodárenie obce v rokoch 2020 a 2021 bude veľmi náročné.

Je potešiteľné, že niektorí z obyvateľov obce počas jarných mesiacov poskytli obci a jej občanom nezištnú pomoc. V jarných mesiacoch vzniklo množstvo dobrovoľníckych iniciatív po celom Slovensku, pričom Cífer nebol výnimkou. Ukázalo sa, že hlavným princípom konania mnohých jednotlivcov, firiem a organizácií nie je vždy len vlastný prospech a peniaze. Týmto ďakujeme všetkým darcom a dobrovoľníkom, ktorí v obci pomáhali. Jednou takouto skupinou boli dobrovoľníčky, ktoré šili rúška pre obyvateľov, a to bez nároku na odmenu. Podarilo sa im ušit 3000 rúšok, z ktorých 2400 obecní pracovníci rozdali seniorom v dôchodkovom veku a ostatné obec odložila do zásoby pre prípad potreby. Okrem toho sa objavili aj ďalšie zaujímavé iniciatívy. Naši záhradkári, presnejšie Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Cíferi, darovali obci 1215 € na pokrytie nákladov na nákup materiálov na rúška. Dá sa tak povedať, že rúška pre všetkých seniorov obec zabezpečila vďaka záhradkárom a vďaka dobrovoľníckam. Látku na ušitie ďalších 600 rúšok dostala obec aj od VÚC Trnava. Ďalšími darcami boli dve spoločnosti, ktoré v obci podnikajú. Spoločnosť Biomin a.s. darovala obci 120 balení obsahujúcich tabletky s kombináciou vitamínov C, D a prvku zinok. Obec tieto balenia posunula do oboch zariadení pre seniorov, ktoré sa v Cíferi nachádzajú. Spoločnosť A3M zase obci darovala 10 ochranných krytov na tvár, ktoré sa budú dať využiť pri kontakte zamestnancov obce s obyvateľmi, či už na úrade alebo mimo neho. Samozrejme mnohí ľudia nezištne pomáhali nielen svojej rodine, ale aj svojmu okoliu a známym. Viacerí z nich ponúkli pomoc aj obci, napríklad vo forme donášky nákupov pre obyvateľov. V letných mesiacoch sa po postupnom uvoľnení opatrení situácia takmer znormalizovala, veríme preto, že na jeseň sa kritický scenár z jarných mesiacov nezopakuje.

Text
Obec Cífer

VÝMENA NA POSTE POSLANCA OBECNÉHO ZASTUPITEL'STVA

Ku dňu 30.06.2020 zanikol mandát poslancovi Obecného zastupiteľstva v Cíferi PaedDr. Pavlovi Saganovi, podľa ustanovení § 25 ods. 2 písm. h) a § 11 ods. 2 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, keďže PaedDr. Pavol Sagan bol zvolený za štatutárneho zástupcu Základnej školy v Cíferi.

Na uvoľnené poslanecké miesto obecného zastupiteľstva v Cíferi poradie náhradníkov bolo nasledovné:

- 1) Ing. Igor Krutý, bytom Záhradná 557/23, Cífer,
- 2) Ľuboš Zlatohlávek, bytom Pác 109, Cífer.

Pán Ing. Igor Krutý neprijal poslanecký mandát, čo potvrdil čestným prehlásením. Medzičasom totiž zmenil prácu a nová pracovná pozícia by mu neumožňovala naplno sa venovať poslaneckej práci. Preto v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, na uvoľnené poslanecké miesto podľa získaných hlasov vo voľbách do miestnej samosprávy v roku 2018 nastupuje ako ďalší náhradník v poradí pán Ľuboš Zlatohlávek, bytom Pác 109, Cífer. Nový poslanec Ľ. Zlatohlávek dňa 18.8.2020 na zasadnutí obecného zastupiteľstva zložil sľub a nahradil tak poslanca P. Sagana.

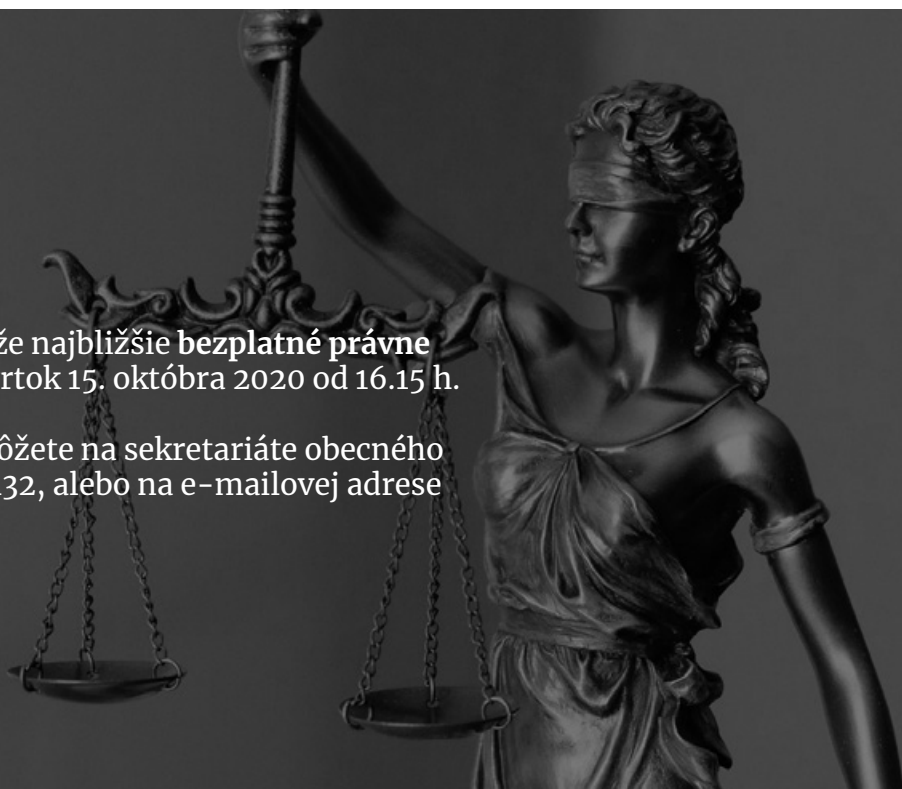
Nový poslanec OZ Ľuboš Zlatohlávek

Text a foto
Obec Cífer

OZNAM

Obecný úrad v Cíferi oznamuje, že najbližšie **bezplatné právne poradenstvo** sa uskutoční vo štvrtok 15. októbra 2020 od 16.15 h.

Prihlasovať sa na konzultáciu môžete na sekretariáte obecného úradu osobne, na tel. 033 55 99 132, alebo na e-mailovej adrese sekretariat@cifer.sk.

VOĽBY RIADITEĽOV ZÁKLADNEJ ŠKOLY, ZÁKLADNEJ UMELECKEJ ŠKOLY A MATERSKEJ ŠKOLY

Koncom školského roka 2019/2020 prebehli riadne voľby riaditeľov všetkých troch škôl zriadených obcou Cífer, keďže pôvodným riaditeľom uplynul mandát. Riaditeľov jednotlivých škôl volia rady škôl zložené zo zástupcov rodičov, zástupcov zamestnancov škôl a zástupcov obce menovaných obecným zastupiteľstvom.

Na riaditeľa ZŠ si podal kandidatúru jediný kandidát — Paedr. Pavol Sagan z Cífera a bol radou školy zvolený za riaditeľa. Riaditeľku MŠ volila rada školy spomedzi troch kandidátok, pričom zvolila Katarínu Horvátovú, takisto obyvateľku Cífera — Jarnej. Obaja nastúpili do funkcie od 1. júla 2020. Riaditeľa ZUŠ Mgr. art. Milana Osadského, ArtD. zvolila rada školy spomedzi dvoch kandidátov. Pán Osadský bol riaditeľom obecnej ZUŠ aj v predchádzajúcom funkčnom období. Obec Cífer ďakuje doterajším riaditeľom ZŠ a MŠ, Mgr. Andrei Gulovej a Mgr. Jarmile Adamíkovej za prácu odvedenú pre cíferské školstvo a praje im všetko dobré. Vzhľadom na to, že riaditeľ ZŠ je zároveň blízkym príbuzným starostu obce, starosta obce Maroš Sagan sa na obecnom zastupiteľstve dňa 8.7. vyjadril k možnému konfliktu záujmov. „Starosta obce nijako nezasahuje do

každodenného života školy, na čo nemá pri škole s vlastnou právnou subjektivitou ani kompetencie. Školu naopak ovplyvňuje činnosť rady školy, ktorá má spoluurčovať hlavné trendy a nastoľovať požiadavky. Kontrolnú činnosť nad školou zasa vykonáva hlavný kontrolór obce, ktorý je podriadený zastupiteľstvu. Jediná doména, kde vzniká konflikt záujmov starostu je určovanie platu a odmeňovanie riaditeľa školy, ktoré má v kompetencii starosta obce. Túto oblasť preto starosta obce postupuje zástupcovi starostu obce Mgr. Jánovi Gašpárekovi.“

Text a foto
OcÚ Cífer

SMÚTOČNÁ SPOMIENKA

Vladimír Glasa

Osud Ti nedoprial s nami dlhšie byť, no v našich srdciach budeš stále navždy žiť. Milovali sme Teba a Ty si miloval nás. Dňa 4. októbra 2020 si pripomíname 4. výročie, čo si Pán povolal do večnosti nášho milovaného Vladimíra Glasu. Odpočinutie večné daj mu Pane!

S úctou a láskou v modlitbách spomínajú manželka s rodinou

Jozef Hrnčár

Dňa 26.6.2020 uplynulo 15 rokov, čo nás navždy opustil náš otec, dedko a pradedko Jozef Hrnčár. Prosíme o tichú spomienku a modlitby za neho.

Dcéra Jana a syn Jozef s rodinami

KULTÚRNO–SPOLOČENSKÁ RETROSPEKTÍVA

Dňa 19. júna 2020 prebehlo v Cíferi fotenie krojovaných členov Folklornej skupiny Cífer ako promo akcia celoslovenského podujatia Deň kroja. Popri fotení prebehlo aj natáčanie krátkeho filmu zostrihaného z niektorých tradičných choreografií prezentovaných našimi folkloristami. Dokument bol v auguste v rámci série podobných krátkych filmov prezentovaný aj v televízii TA3. Nádherné fotografie si zase našli miesto v jednom z vydaní časopisu Slovenka.

Už tradične sa počas páckych hodov 27. júna odohral zápas žienatí vs. slobodní na novom trávnom futbalovom ihrisku na Kopánke. Zápas komentoval p. Marián Pavlík. Zápas sa znova skončil víťazstvom slobodných, ale ženatí im sľúbili prehru oplatiť v roku 2021 s posilneným kádrom.

4. júla mnohých cyklistov potešilo podujatie s názvom Spoznaj Mikoregión 11 Plus na kolesách. Tejto akcie sa zúčastnilo okolo 150 cyklistov z celého regiónu.

Dňa 16. júla navštívil Rolnícke družstvo Cífer Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Ing. Ján Mičovský, CSc. Stretol sa tu nielen s pani Ing. Martinou Novickou, ale aj so zástupcami poľnohospodárov a potravinárov trnavského regiónu. Stretnutia sa zúčastnil aj trnavský župan Jozef Viskupič a starosta Cífer Maroš Sagan. Ministra privítali Cíferania tradične chlebom a soľou.

V sobotu 1. augusta sa konal 2. ročník turnaja v Petangu o putovný pohár starostu obce Cífer. Víťazom sa stalo pozvané družstvo z Modry. Na 2. mieste sa umiestnilo družstvo J. Rafaj, A. Rafajová a F. Krivičková. Krásnym 3. miestom sa môže pochváliť družstvo s členmi J. Viskupič, E. Chmúrová, J. Cisár.

7. — 8. augusta sa v areáli futbalového štadióna v Cíferi konal pivný festival. Podujatie sa tešilo hojnej návštevnosti. Mohli ste ochutnať viaceré druhy piva, návštevníkov zabávala skupina Reset.

V týždni od 10. — 14. augusta navštívilo 22 detí obecný denný tábor v Cíferi s atraktívnou témou „Cesta okolo sveta“. Animátori na čele s vedúcim Jakobom Kohutiarom pripravili deťom bohatý program, nechýbal výlet do Smoleníc a na záver oblúbená „prespávačka“.

28. augusta zahorela Vatra SNP v m.č. Pác. Toto podujatie navštívil rekordný počet návštevníkov v porovnaní s prechádzajúcimi ročníkmi. Viac sa dočítate na ďalších stránkach tohto čísla novín.

Hneď na ďalší deň, 29. augusta sa uskutočnil v areáli kúpaliska Pác koncert skupiny Duchoňovci. Fanúšikovia Karola Duchoňa si prišli na svoje a spolu s kapelou si zatančili jeho nezabudnuteľné hity.

Tradičná súťaž vo varení guláša v Jarnej sa konala v sobotu **12.9.2020**. Nechýbalo kvalitné vínko miestnych vinárov a dobrá nálada.

Kúpalisko Pác na prelome mesiaca júl/august praskalo vo švíkoch.

Brigády hráčov ciferského klubu Petang hrajú pre radosť v dažďovej záhrade prispeli k udržaniu úhľadného štýlu a kvitnúcich rastlín. Za precíznu prácu všetkým dobrovoľníkom ďakuje Obec Cífer.

Počas letných prázdnin, každý piatok v areáli futbalového štadióna v Cíferi premietalo veľmi obľúbené letné kino pre celé rodiny.

Text a foto
Obec Cífer

BRIGÁDA NA STAROM CINTORÍNE

Slnečné počasie v posledných dňoch dalo dokopy členov klubu Petang hrajú pre radosť, členky OZ Cziffer a členky Matice slovenskej. Členov klubov zorganizovali pani E. Chmurová a organista T. Bukovič.

Brigáda sa konala na starom cintoríne v Cíferi. Brigádnicí vyčistili okolie domu smútku, okolie kaplnky, chodníky, okolie grófskych hrobov a vchody do cintorína z ulice Vendelínskej a Bernolákovej. Brigádnicí počas celej doby dodržiavali predpísané hygienické odporúčania, za čo všetkým zvlášť ďakujem.

Text a foto
Emerencia Cajová (OZ Cziffer)

CÍFER PRE MŇA ZNAMENÁ KORENE – ROZHOVOR S ING. MARIÁNOM RÍMEŠOM

Prinášame Vám rozhovor s obyvateľom Cífera Ing. Mariánom Rímešom. Tento silný lokálpatriot dlhodobo podporuje obec svojimi odbornými znalosťami v oblasti stavebníctva. Ing. Marián Rímeš sa narodil v r. 1944. Je absolventom Stavebnej fakulty Vysokiej školy technickej v Bratislave. Celý aktívny život pôsobil ako projektant a neskôr ako špecialista na statiku ocelových konštrukcií priemyselných objektov.

■ **Pán Rímeš, ste rodený alebo skôr „rodzený“ Cíferan a lokálpatriot, môžete nám hneď na úvod rozhovoru v skratke povedať, čo k Cíferu cítite a čo pre Vás Cífer znamená?**

Cífer okrem toho, že je moje rodisko, je aj zdrojom môjho kultúrneho a ľudského postoja k životu. Cez moju rodinu a cez spoločenské pomery v obci sa formovali moje postoje nielen k spoluobčanom, k obci, ale aj k Slovensku.

Cífer pre mňa znamená korene, ktoré určujú, že mám vzťah ku všetkému, čo mi pripomína moju mladosť a históriu Cífera. Žiaľ v minulosti sa napáchali necitlivým prístupom k histórii Cífera nenahraditeľné škody.

■ **Vyrastali ste v rokoch päťdesiatych a šesťdesiatych, ako sa vtedy v Cíferi žilo, aký bol Cífer?**

Keďže som vojnové dieťa, detstvo, školské roky ako aj dospievanie a vstup do života som prežil v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch ako obyvateľ Cífera. Život po vojne bol veľmi skromný. Po februári 1948 vedúcou silou v Československu bola komunistická strana, ktorá vládla veľmi autoritársky. V ekonomickej oblasti zaviedla menovú reformu. Mena ožobráčila veľa ekonomicky aktívnych ľudí, ktorým menili veľkú časť úspor v pomere 1:50, kým ostatným ľuďom v pomere 1:5. Pre nedostatok tovarov a potravín bol zavedený „lístkový systém“, ktorý reguloval spotrebu cez pridelené „body“. Nedostatok potravín bol o. i. spôsobený aj násilným zakladaním JRD, ktoré nevedeli zabezpečiť dostatok potravín. Štát zaviedol povinné „kontingenty“ pre vlastníkov pôdy. V prípade nesplnenia kontingentu boli neplniči často sankcionovaní tým, že nedostali „body“, alebo ich deti dostali zlý kadrový posudok a najväčší neplniči boli vyvezení z Cífera ako „kulaci“.

■ **Vtedajšie deti asi mali úplne iné detstvo ako tie dnešné, kde sa najčastejšie hrávali a ako trávili voľný čas?**

Naše detstvo sa delilo medzi povinnosti v rodine, ulicu a školu. Na rozdiel od dnešných detí, ktoré sú zapojené do rôznych záujmových krúžkov, my sme boli v prvom rade súčasťou rodiny. Až po splnení povinností v rodine (starosť o husi na pažití, pomoc pri poľných prácach) nastúpili chlapčenské radovánky ako futbal, longo, blcha hry na potoku a na jar boli veľmi obľúbená hra na lamorky. Lamorky boli farebné hlinené guľky, ktoré sa púšťali z ruky od pásu

do vyhlbenej jamky. Veľmi obľúbená bola aj šúlaná, kde sa hádzali lamorky z určitej vzdialenosti čo najbližšie k jamke. Kto mal najbližšiu lamorku k jamke, prstom po zemi ich šúlal do jamky.

Futbal sa hrával prevažne na ulici, alebo na vyhradených priestoroch, ako bola napr. pažiť na potoku, jama pri železničnej stanici, alebo „hliník“ pri Teodórovi na kraji Cífera. Tu sa odohrávali futbalové zápasy medzi jednotlivými ulicami.

Veľa času sme trávili na jar a v lete na zadnom potoku (pri židovských cintorínoch a v panšuli). Tu sa cez deň chytali ryby do sakov, košov alebo na doma vyrobené udice. Veľmi obľúbené bolo chytanie rakov do špeciálnych poschodových sakov, ktoré sme nastavovali ku koreňom starých stromov. Ako návnada sa používali slimáci. Raky sa chytali v zásade podvečer až do úplnej tmy. Na druhý deň sa „pístuvali“ a piekli do červena. Z rakov sa jedlo biele mäsko z klepiet a z ocase. Niektorí odvážni mládenci chodili vyberať rakov holými rukami z dier, ktoré si hĺbili do hlinených brehov. Potok slúžil aj ako verejné kúpalisko. Jedno „kúpalisko“ bolo v zátočine pri „panšuli, druhé pri tehelni z železnice, ale najväčšie kúpalisko bolo na stave. Stav sa nachádzal a ešte sa aj nachádza za Kramárovými a Kosnáčovými záhradami. Tu sa potok rozdelil pomocou betónových konštrukcií na predný a zadný potok. Predný potok tiekol tesne za záhradami domov a slúžil ako požiarny rezervár a okrem iného zásoboval aj mlyn pána Tomanicu. V súčasnosti predný potok zásobuje vodou vodnú nádrž, ktorá v počiatočných rokoch fungovala ako kúpalisko. V zime slúžil potok od pažite až po stav ako verejné klzisko.

■ **Pre obec bol dôležitý aj šport, okrem futbalu a hádzanej tu prosperovali aj menšie športy. Vy sám ste hrávali futbal. Ako spomínate na túto stránku života?**

Cífer je obec s bohatou športovou tradíciou. Vo vojnových a v povojnových rokoch bol veľmi populárny stolný tenis.

V rokoch 1952 – 57 hrali stolní tenisti krajskú súťaž, z ktorej postúpili do druhej Slovenskej stolnotenisovej ligy. Podobne populárny bol aj volejbal, ktorý sa hrával v záhrade v Sokolovni. Ihrisko bolo v mieste dnešných tenisových kurtov na Sokolskej ulici. Ďalší z menších športov bol ľadový hokej, ktorý bol ale závislý od počasia a jeho veľkým nadšencom a organizátorom bol p. Imrich Čechovič. V Sokolovni na mieste dnešného hádzanárskeho ihriska bola vybudovaná ľadová plocha s mantinelmi, kde sa hrávali pravidelné súťaže a okrem toho slúžila plocha aj pre verejnosť. Veľkú základňu v Cíferi malo aj páštiarstvo. Cífer vychoval v päťdesiatich rokoch viacerých viacnásobných reprezentantov ČSR, ako boli napr. František Bobřík, František Gál, ale predovšetkým Viliam Glasa. Veľmi často sa poriadali páštierske zápasy pod holým nebom na dvore Orlovne, na futbalovom štadióne, ale aj vo vnútri Sokolovne. Samostatnou kapitolou sú hádzaná a futbal, ktoré so striedavými úspechmi fungujú až do dnešných dní a ktoré aj za mojich čias prežívali rivalitu. Objektívne treba povedať, že hádzaná v tých časoch zažívala v Cíferi zlatý vek. Zápasy sa hrávali na hádzanárskom ihrisku v Sokolovni a čiastočne aj na ihrisku v ZŠ. Nebola žiadna výnimka, že sa okolo ihriska v dvojstupe tiesnilo aj 300 búrlivých divákov.

Futbal v Cíferi začínal niekedy v rokoch 1928 – 29. Ja a moja generácia začínala s futbalom roku 1959. Aktívne som ho hral jedno celé desaťročie, ktoré si myslím, že bolo jedno z tých úspešných. Ako dorastenci sme sa pod vedením p. Miloslava Koszegiho prebojovali do krajského preboru. O našom zanietení pre futbal svedčí aj to, ako sme cestovali na niektoré zápasy napr. na zápas do Sládkovičova sme cestovali na traktorovej vlečke, ktorú nám zapožičali Hydínárske závody, do Blatného sme cestovali na bicykloch a do Matúškova sme cestovali vlakom do Galanty a keďže nebol autobusový spoj, do Matúškova sme doslova bežali krížom cez polia, aby sme stihli zápas. Podotýkam, že zápas sme prehrali iba 3:4. Po skončení dorasteneckého veku mnohí z nás postúpili do prvého mužstva, ktoré sa postupne v rokoch 1964 – 70 prebojovalo do I. b. krajskej súťaže, čo bola jedna z najvyšších súťaží, akú Cífer hral.

■ Spomínate si aj na tých, ktorí boli najmä v 50-tych rokoch prenasledovaní režimom? Ako vieme, v Cíferi žilo nemálo „nepohodlných“ ľudí či rodín.

Režim v povojnových rokoch prísne rozlišoval nepriateľov režimu a ľudí lojálnych k režimu. Toto triedenie ľudí sa odohrávalo na MNV, kde na každého občana bol vypracovaný posudok, ktorý končil odporúčaním alebo zamietnutím určitej žiadosti napr. prijatie žiaka na strednú školu. Brančí, ktorí nastupovali na povinnú základnú vojenskú službu, mali v posudku obce odporúčanie. Ak napr. pochádzali z rodiny, ktorá bola nábožensky založená, mali slúžiť ZVS čo najďalej od domu na Západnom vojenskom okruhu, alebo ak pochádzali z kulackej rodiny, trebárs ako „čierni baróni“, v pracovných táboroch. Keďže som bol v tej dobe žiak ZŠ a pochádzal som z rodiny s robotníckym pôvodom, v mojom okolí a v rodine neboli ľudia postihnutí prenasledovaním okrem toho, že napr. v posudku z obce mali moji starší bratia poznámku, že pochádzajú z nábožensky založenej rodiny. Vďaka tomu obaja slúžili v ZVO na Západnom vojenskom okruhu v Písku resp. Litoměřicích.

■ Ako jeden z mála cíferských mládencov tej doby ste dosiahli vysokoškolské vzdelanie a profesne ste sa presadili mimo Cífera. Ako projektant a odborník na statiku ste pracovali pre významné firmy. Toto povolanie ste vykonávali aj po roku 1989 prakticky až dodnes. Ako by ste zhodnotili vývoj tejto profesie počas desaťročí?

Hoci som ministroval do štrnásť rokov, ale mal som robotnícky pôvod, nemal som problémy s prijatím na Strednú priemyselnú školu stavebnú do Bratislavy, ktorú som absolvoval v Bratislave rokoch 1958 – 62. V dobe industrializácie sa preferovali odborné školy pred jedenástočnými strednými školami, ktoré neskôr nahradili gymnáziá. Aj z nášho ročníka, ktorý absolvovalo okolo 70 žiakov, pokračovalo na stredných školách končiacich maturitou okolo 10 spolužiakov. Vysokú školu technického smeru – SVŠT so zameraním na inžinierske konštrukcie som ukončil v roku 1967. Nastúpil som do Hutného projektu ako projektant statík v oddelení ocelových konštrukcií. Bola to najväčšia projekčná organizácia v Československu, ktorá zamestnávala vyše 3000 projektantov a patrila pod ministerstvo ťažkého priemyslu. Práca v tak veľkej a komplexnej firme mi umožnila veľký odborný rast a umožnila tiež zúčastniť sa na projektovaní najväčších stavieb ťažkého priemyslu tej doby napr. VSŽ Košice, Vítkovické železárny Klementa Gotwalda a veľa iných. V projektantskej profesii a vo firme Hutný projekt som zotrval až do môjho odchodu do dôchodku v roku 2006. Z dnešného pohľadu sa javí vernosť firme ako niečo „nepochopiteľné“, ale v našej dobe sa lojalita k firme, ktorá mi zabezpečila bývanie, slušnú existenciu pre celú rodinu, zaujímavú prácu, odborný rast, cestovanie do zahraničia, pokladalo ako niečo prirodzené a slušné. Vývoj v projektantskej profesii zasiahol príchod výpočtovej techniky tak, ako máloktorú profesiu. Pri nástupe do firmy v roku 1967 som dostal stôl s rysovacou doskou, súpravou na kreslenie a logaritmické pravítko (šubler), ktoré bolo mojim hlavným pracovným nástrojom. Informácia pre mladú generáciu, na logaritmickom pravítku sa všetky výpočty diali posunom šubleru. Výpočty sa robili len v jednotkách a všetko ostatné sa odohrávalo v hlave statika. Príchodom digitalizácie, ktorá začala prenikať do našej profesie koncom osemdesiatich rokov, ale hlavne po zmene spoločenského zriadenia, sme boli nútení za pochodu začať pracovať úplne iným spôsobom. Nielen profesná práca, ale aj organizácia práce vo firme vyžadovala totálnu zmenu. Pokojné socialistické plánovanie, keď sa vždy všetko stihlo, bolo nahradené tvrdým konkurenčným bojom doma, ale hlavne v zahraničí. Pri porovnaní produktivity práce pred a po príchode výpočtovej techniky je to niekoľko násobný nárast. Pre ilustráciu, konštrukciu, ktorú počítal statik týždeň, dnes spočíta za 2 – 3 hodiny. Veľké zmeny nastali aj pri práci na výkresoch, kde rysovacie dosky boli nahradené osobnými počítačmi s obrovským množstvom grafických programov. Digitalizácia umožnila priamu komunikáciu cez internet s celým svetom a umožnila prácu viacerých dodávateľov súčasne. Typickým príkladom bol projekt automobilky KIA v Žiline, kde sa využil časový posun medzi Južnou Kóreou a Žilinou, čím sa prakticky projektovalo 24 hodín denne, keďže my sme spali, oni pracovali a opačne.

■ Čo si ceníte na svojej práci najviac? Na ktoré „počiny“ ste hrdý?

Práca statika je veľmi náročná a zodpovedná zvlášť v prípade veľkých stavieb, kde jeho správne rozhodnutia šetria spoločnosti čas a finančné prostriedky. Každé rozhodnutie statika má dopad na bezpečnosť užívateľov diela počas celej životnosti diela, často aj 30 – 40 rokov. Nie nadarmo sa v žargóne statikova hovorí, že statik je celý život jednou nohou v „base“.

V tejto oblasti pracujem už viac ako 50 rokov. Za túto dobu prešla spoločnosť veľkým technickým pokrokom a ten zasiahol aj oblasť projektovania, kde sa totálne zmenila filozofia projektovania. A touto zmenou bola zasiahnutá moja generácia. Nie každý sa dokázal tomuto trendu

prispôbiť. Som hrdý na to, že aj po päťdesiatich rokoch som členom komory Stavebných inžinierov a mám licenciu na navrhovanie konštrukcií, že som zachytil tento trend, že som členom stavebnej komisie pri OU Cífer, kde môžem svojimi skúsenosťami prispieť k správny rozhodnutiam komisie, ktorá je poradným orgánom starostu.

■ **A čo Vaša pani manželka? Aj ona sa vo svojej profesii presadila, a to aj popri rodinných starostiach...**

Naše manželstvo začínalo tak ako u väčšiny spolužiakov z vysokej školy v šesťdesiatich rokoch. Po skončení školy som nastúpil do Hutného projektu v Bratislave, zamestnávateľ mi poskytol ubytovanie. Nasledovala svadba, hoci manželka končila druhý ročník na chemickotechnologickej fakulte SVŠT a ročná základná služba. Po roku sme dostali podnikový byt a začali sme žiť v Bratislave. Keďže obaja pochádzame z Cífera a z Páče, kontakt s rodnou obcou sme po celú dobu neprerušili. V manželstve sa nám narodili dcéra a syn. Po absolvovaní si rodičovských povinností nastúpila aj manželka v roku 1976 do Hutného projektu na funkciu procesného inžiniera, kde zotrvala až do odchodu do starobného dôchodku. Naša firma sa v priebehu nových časov

transformovala na IDO (Inžiniersko dodávateľskú organizáciu) a preto okrem projektovania sme zariadenia kompletne navrhovali, zabezpečili výrobu a dodávku. A práve navrhovanie zariadení bola úloha procesných inžinierov. Veľký dôraz sa začal klásť na riešenie vplyvu stavby na životné prostredie, čo tiež bolo jej pracovnou náplňou. Bez riešenia vplyvu stavby na životné prostredie nie je možné realizovať žiadny projekt. A to bol podstatný rozdiel vzťahu štátu pred rokom 1989 a v súčasnosti.

■ **Máte krásnu rodinu, manželku, deti, vnúčatá, množstvo priateľov. Máte za sebou peknú kariéru, videli ste svet... Prezradte nám na záver niečo múdre o živote.**

Na jednej recepcii, ktorá sa konala na počesť oslávenca, ktorý sa dožil okrúhleho jubilea 100 rokov, dostal otázku čo zvláštne robil, aby sa dožil takého krásneho veku. Jubilant pohotovo odpovedal: nič, mal som šťastie. Preto milí čitatelia Cíferských novín zo srdca vám želim, aby ste v živote mali to šťastie, ktoré mal jubilant, aby ste život prežili dôstojne, zmysluplne a v dobrom zdraví.

Text a foto
Maroš Sagan

VATRA SNP V CÍFERI

V piatok 28. augusta, v predvečer štátneho sviatku — 76. výročia SNP — sa v areáli kúpaliska v Páci uskutočnila tradičná Vatra SNP. Starosta obce Maroš Sagan vo svojom príhovore zdôraznil, že Slovenské národné povstanie bolo jedným z najväčších protifašistických povstaní v Európe.

Slováci, malý národ v srdci Európy, zdvihli zbraň proti okupantom a začali písať jednu z najvýznamnejších kapitol svojich moderných dejín. Tradičnú vatru SNP pred znakmi 150 prizeraúcich občanov zapálila najstaršia obyvateľka Pácu 91-ročná Žofia Voleková. V kultúrnom programe sa predstavila 7-ročná Stella Cíсарová z Brestovian interpretáciou ľudových piesní a hrou na heligónke, krojovaní členovia súboru „Šopornanský víneček“ a domáci spevokol dôchodcov kyticou piesní pod názvom „Cíferané spievajú“. Podujatie moderovala poslankyňa Obecného zastupiteľstva v Cíferi Iveta Puchoňová. Nechýbalo kvalitné občerstvenie — guláš a sudové víno.

Text a foto
Matúš Pavlik

„Cíferané spievajú“

FSK CÍFER NA „MALEJ VÝCHODNEJ“ ALEBO 5. ROČNÍKU STRETNUTIA MILOVNÍKOV A ZBERATEĽOV KROJOV

Tento ročník „Východnej“ bol iný ako tie minulé. Keďže pôvodný folklórny festival Východná bol presunutý až na ďalší rok, tím Rozhybkosti a Stano Talapka sa rozhodli zorganizovať priamo v prírodnom amfiteátri vo Východnej v sobotu 4. júla 2020 tzv. „Malú Východnú“ a 5. ročník stretnutia milovníkov a zberateľov krojov.

Pozvánku od pána Talapku sme dostali aj my a s nadšením sme sa pustili do príprav. Rozhodli sme sa, že na stretnutí predvedieme naše krásne bohaté svadobné kroje — predviedli sa nevesta so ženíchom (Kristína Bachratá a Martin Krištofovič), prvý družba (Peter Matoušek), družice (Petra Matoušková a Róberta Schmidtová), starý svat so ženou (Jozef Bachratý ml. a Terézia Bachratá) a svadobní rodičia (Amália Krištofovičová a Jozef Krištofovič). Návštevníci mali možnosť na nás vidieť aj veľmi staré a zachované krojové súčasti. Vek niektorých z nich siaha až za hranicu 100 rokov. Celá prehliadka cíferských krojov bola komentovaná Emíliou Bachratou a doplnená o rôzne postrehy zo života. Rozpravu o krojoch sme doplnili o dve svadobné piesne, a to „Stracila som partu“ v podaní Róberty Schmidtovej a z javiska sme odišli s piesňou „Zahraj nám muzika vesele“. Organizátori aj návštevníci ocenili inakosť, hodnotu aj krásu našich cíferských krojov a tešia sa na ďalšie stretnutie, kde im ukážeme aj iné varianty nášho kroja. Okrem nás sa podujatia zúčastnili aj domáci, a to zoskupenia a jednotlivci z Liptova (Východná, Važec, Šuňava, Štrba, Liptovská Teplička), ale aj Folklórna skupina Pantlíčka z Košickej Belej (región Abov). Pani Kráľová z Východnej nám ukázala svoje prekrásne krojované bábiky a aj krojové súčasti taktiež jej rukami ušité a vyšité. Našu „výpravu“ sme zakončili nasledujúci deň výletom do Starej Bystrice k Slovenskému orloju a do Terchovej k Jánošíkovi. Fotografie a aj celé video z podujatia nájdete na našej webovej stránke www.fskcifer.sk a taktiež na facebookovej stránke Folklórna skupina CÍFER.

Text a foto
Róberta Schmidtová

JEDNOTA DÔCHODCOV NA SLOVENSKU

OBMEDZENÉ AKTIVITY A ČINNOSŤ ZO JDS V CÍFERI, V PRVEJ ČASTI ROKA 2020

Koronavírus ochromil celý svet. Nečakane prekazil plány a zrušil pripravené akcie aj nám seniorom. V januári sme boli v divadle J. Palárika v Trnave a 52 našich členov sa zúčastnilo výletu Vysoké Tatry — Hrebienok — L'adová krása a mesto Poprad. Vo februári začal výbor ZO priprávať výročnú členskú schôdzu (VČS) s termínom konania 11. marca 2020.

Chceli sme oboznámiť všetkých členov ZO s plánom práce, hlavnými úlohami a pripravovanými akciami pre rok 2020. No VČS sa žiaľ nemohla uskutočniť, pretože všetkých nás zaskočila a vydesila vážna situácia „pandémia koronavírus“. Nastala situácia, akú väčšina z nás terajších seniorov ešte v živote nezažila. Viacerí sme nezažili ani hrôzy vojny. Okrem VČS museli sme zrušiť aj ďalšie pripravované akcie pre seniorov: Varenie gulášu v Naháči, FLORA Bratislava 2020 — výstava kvetov, Majáles seniorov v J. Bohuniciach, Športové hry v Šúrovciach a Turistický zraz seniorov Trnavského okresu na Bezovci. Najviac však mrzí 50 prihlásených členov na neuskutočnený výlet do Bratislavy 15.4.2020.

Na tento deň sme mali dohodnutú a úradom schválenú prehliadku Grasalkovičovho paláca — sídla našej pani prezidentky, ako aj prehliadku priestorov Národnej rady Slovenska. Po čiastočnom „uvolnení situácie“ stretli sme sa v malom počte a pri dodržaní podmienok na niekoľkých akciách: čistenie priečelia nového cintorína od buriny, čistenie a vysadenie zelene a kvetín pri kostole sv. Michala Archanjela, vyčistili sme od buriny novovybudované vodozádržné objekty pred Základnou školou a pri predajni CBA. Ožila obľúbená hra Petang, ktorú hráme pre radosť aj my seniori. Po dlhej dobe sme sa pri práci a športovaní stretli, pozdravili sa očami a úsmevom na tvári.

V pláne práce a hlavných úloh ZO JDS Cífer na mesiac júl sme mali pracovnú brigádu, turistický zraz seniorov Trnavského okresu, Športové hry mesta Trnava, ako aj súťaž vo varení gulášu v Cíferi.

Výbor ZO JDS v Cíferi na svojom zasadnutí dňa 29.6.2020 prehodnotil svoju činnosť a rozhodol, že vzhľadom na vážnosť situácie, ktorá nás v tomto roku nečakane zastihla, na mesiac júl sme zrušili naše plánované akcie a zároveň sme sa vzdali schválenej dotácie od Obecného úradu v plnom rozsahu v prospech obce Cífer. Stretli sme sa len pracovne na novom cintoríne, kde sme vyčistili od buriny priečelie, pristihli sme kríky popri obrubníku a vyčistili a vyzametal sme dlažbu od buriny. Stretli sme sa niekoľkokrát aj na štadióne pri hre petang, ktorej vrcholom bola 1. augusta 2020 súťaž viacerých, aj mimocíferských družstiev o cenu „Putovný pohár starostu obce Cífer II. ročník“. Väčšina súťažiacich boli seniori zo ZO JDS, seniori združení v Klube Petang hrám pre radosť, predseda Okresnej organizácie JDS so svojím družstvom. Zastúpenie mala aj obec Cífer, boli seniori z Modry a z Ružindola a družstvo mladých z Báhoňa. Všetci súťažiaci zvíťazili sami nad sebou, pretože v tej horúčave hrali naozaj petang pre radosť.

Text

Eva Vavrinkovičová
podpredseda ZO JDS Cífer

ZÁSAHY CÍFERSKÝCH DOBROVOLNÝCH HASIČOV POČAS LETA

Cíferskí dobrovolní hasiči zasahovali počas leta niekoľkokrát. Predovšetkým pomáhali počas prudkých privalových dažďov, ktorými bola obec zasiahnutá v letných mesiacoch tri krát.

Zásach cíferských dobrovolných hasičov na Štadiónovej ulici

Požiar slamy po žatve za Kaplnskou ulicou

Okrem toho aj pri menšom požiari na poli za Kaplnskou cestou. Vo všetkých prípadoch využili nové vozidlo Iveco, ktoré sa v týchto situáciach mimoriadne osvedčilo. Hasičom ďakujeme aj za ich pomoc pri čistení komunikácií od prachu pri výstavbe protipovodňového kanálu v obci.

Text a foto
OcÚ Cífer

MATKA

Čo v živote prvé vnímaš, tlkot srdca, radosť, plač, kopec nehy, čistej lásky, v brušku matky spoznávaš.

Prvý božtek, teplo rúk aj to mliečko z mäkkých prs, iba matka s láskou dá Ti a rúčku Ti vezme v hršť.

Keď sa Ti už zúbky režu a keď spraviš prvý krok, matka krásnu tortu chystá, veď zrazu máš jeden rok.

Do škôlky sa občas nechce, slzička sa zjaví v očku, matka Ti ju nežne zotrie a povie Ti rozprávočku.

Škola, to sú povinnosti, úlohy si plniť včas, matka má vždy trpezlivosť, venovať Ti vzácny čas.

V puberte máš komplex veľký, riešiš hlavne výzor svoj, matka s láskou objíme Ťa a vyrieši problém Tvoj.

Dospel si a máš svoj život, no po radu bežíš rád, matka Ti vždy správne radí, je najlepší kamarát.

Hoci máš už svoje deti, jej dieťaťom ostávaš, za všetko čo matka zvláda, tie ruky jej bozkávaš.

Keď sa koniec knihy blíži, keď jej sviečka dohorí, spomínaš, že matka stále, učila Ťa pokory.

A potom Ti zrazu chýba, jej úsmev a teplá dlaň, niet sa komu vyžalovať, ostal si tu taký sám.

Peter Gaštan

PÍSALO SA PRED SEDEMDESIATIMI ROKMI

V monografii obce Cífer, v kapitole Poľnohospodárstvo píše Ing. Otto Hradský o jednotnom roľníckom družstve v Jarnej nasledovné: „V Božetechove (dnes Jarná) roľníci ako jedni z prvých v Trnavskom okrese uvažovali o spoločnom hospodárení. Umožňovala im to vhodná skladba, veľkosť a dlhodobá držba pozemkov, ako aj relatívne malá majetková diferenciácia roľníkov a ich názorová jednota. Preto vo februári 1949 založili hydinárske družstvo, čo vytvorilo priaznivé podmienky na založenie prípravného výboru na vznik JRD.

V Božetechove bolo 15. augusta 1949 založené JRD I. typu, do ktorého sa prihlásilo 13 členov. Za predsedu prípravného výboru a zároveň za prvého predsedu JRD v Božetechove bol zvolený Ján Krištofič, od 8. októbra 1950 sa stal predsedom Jozef Horváth ml.“ O počiatkoch JRD v Jarnej sa dozvedáme v článku Ako to robili v Božetechove? (nižšie uvádzame jeho doslovný prepis). Článok vyšiel 30. apríla 1950 v Katolíckych novinách, ktoré už boli v tom čase nástrojom propagandy. Preto pre úplnosť informácií odporúčame knihu Anny Michalcovej Nespravodlivo stíhaní: Cífer, Pác, Jarná (Cífer: Obec Cífer, 2015. 152 s.).

Ako to robili v Božetechove?

Výhody spoločne organizovanej práce v pôdohospodárstve.

Na porade zástupcov 60 najlepších JRD na Slovensku, ktorá sa nedávno konala, hovoril predseda JRD v Božetechove Ján Krištofič o tom, ako v ich obci organizovali spoločné jarné poľnohospodárske práce. Všetkým členom nášho JRD bolo hneď od začiatku jasné, povedal v úvode Ján Krištofič, že nie stavba hydinárskych fariem, výkrmní ošípaných a zakupovanie mechanizačných prostriedkov je hlavnou úlohou JRD, ale prechod k vyšším formám práce, prechod od zaostalej poľnohospodárskej malovýroby k družstevnej veľkovýrobe. Preto sa členovia družstva na jar t. r. rozhodli organizovať spoločné jarné poľnohospodárske práce. Hovorili aj o spoločnom postupe, ktorý sa však na jar ešte nedal uskutočniť. Urobili iba skupinový oševný postup. Po vypracovaní plánu spoločných jarných prác, ktorý podložili aj finančným plánom, urobili potrebné prípravy, aby práce nehatene prebiehali. Deň pred termínom, keď sa mali spoločné jarné práce začať, sišli sa roľníci, aby urobili posledné prípravy. Rozdelili sa na skupiny, z ktorých každá mala vymedzenú úlohu.

Po prvom dni spoločných jarných prác, v ktorom sa vyskytlo viac ťažkostí, neboli členovia JRD znechutení, ale naopak svojimi návrhmi pomohli odstrániť chyby. A nad výsledkami, ktoré dosiahli v ďalších dňoch, sa tešili spoločne. Roľník Ujlaky povedal, že ostatní roľníci, ktorí sa nezapojili do spoločných prác, teraz toho ľutujú, lebo vidia výsledky.

Mnohí z nich závidia členom JRD dosiahnuté výsledky. Pri tohoročných jarných prácach v Božetechove po prvý raz smykovali aj polia, určené pre cukrovku. O výhodách smykovania sa presvedčili pri sejbe repy. Vlhá zostala v zemi a pôda bola úplne spôsobilá na siatie. Keby členovia družstva siali starým spôsobom, každý osobitne, trvalo by zasiatie 30 ha jarín najmenej 10 dní. No pri spoločne organizovanej práci to trvalo iba 5 a pol dňa. (Pritom sa použil menší počet záprahov a pri nich len 7 pracovných síl.) A okrem siatia jarín smykovali polia pod repu. Podľa výpočtu JRD sa pri jarných prácach ušetrilo 30 percent pracovných síl. Ani jedna žena nemusela pracovať na poli. Avšak roľníkom, ktorí pracovali samostatne, musely chodiť za sejačkami ženy. Náklady na obrobenie 1 ha poľa pri spoločnej práci boli 770 Kčs, kým pri individuálnom obrábaní sú 1260 Kčs. Členovia družstva ušetrili teda pri spoločnom obrobení 30 ha poľa 14.700 Kčs a práce urobili o 6 dní skôr. A roľníci vedia, že každý deň, o ktorý sa na jar skôr zaseje, znamená vyššiu úrodu. Členovia JRD v Božetechove dúfajú, že výsledky, ktoré dosiahli spoločným obrábaním pôdy, presvedčia aj ostatných roľníkov, ktorí stoja doteraz mimo družstva, o výhodách spoločnej práce. Už teraz hovoria o tom, o koľko by boli práce lacnejšie, a včasnšie urobené, keby bol v obci zavedený jednotný oševný postup a keby sa všetci roľníci zapojili do spoločných prác. Všetci členovia družstva sú po týchto skúsenostiach presvedčení, že aj ostatné jarné práce dokončia podľa plánu. Už teraz sa rozhodli, že budú plánovať a spoločne organizovať všetky poľnohospodárske práce. V snahe uskutočniť celoobecný oševný postup stále presvedčujú roľníkov o výhodách spoločnej práce a v tomto úsilí neustanú. [Ako to robili v Božetechove? In Katolícke noviny. 30. apríla 1950, roč. 65, č. 17, s. 6.]

Autor

Dušan Caja

KRONIKA RÍM.-KAT. ĽUDOVEJ ŠKOLY V CÍFERI (2): ŠKOLSKÝ ROK 1941/1942

Na stránkach Cíferských novín postupne uverejňujeme doslovný prepis záznamov z Kroniky rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi. V druhej časti ide o text, v ktorom kronikár zaznamenáva udalosti zo školského roku 1941/1942. Pripomíname, že strany kroniky nie sú číslované a použité fotografie nie sú súčasťou kroniky.

- Školský rok 1941–42. sa začal dňa 1. sept. slávnostnými službami božími.
- Cez prázdniny boli triedy dôkladne vyriadené a vymaľované. Spodné triedy boli vyfarbené na hladko a triedy na poschodí boli vzorkovane vymaľované.
- Do I. triedy a do sborovne boli kúpené nové kachle. Cez prázdniny nastúpil kaplánske miesto v Cíferi 1. VII. 1941. Gejza Zimány, miesto Jána Vojtecha, ktorý bol preložený za administrátora do Malých Levárov.

Dňa 1. sept. na riadnej učiteľskej porade boli triedy zadené nasledovne:

		Chl.	Diev.	Spolu r. k.
I.	G. Timárovej	24	27	51
II.	E. Rakúsovej	34	25	59
III.A	D. Bullovi	16	15	31
III.B	O. Slovákovej	15	16	31
IV.A	A. Haštovej	15	16	31
IV.B	Š. Benkovskému	19	13	32
V.	Ľ. Tichému	32	28	60
VI.	E. Halászovi	22	11	33
VII.	V. Rakúsovi	14	18	32

- Dňa 8. sept. 1941. narodila sa p. učiteľovi Benkovskému dcéra Daniela.
- V mesiaci novembri bolo založené rodičovské združenie, ktoré sa pravidelne schádzalo každé 2 týždne. Behom zimných mesiacov na čas prestalo.

Dňa 1. nov. 1941 bola misiová akadémia s nasledovným programom:

1. Pieseň — Či čuješ.
 2. Reč — Gejza Zimány, kaplán
 3. Telef. rozhovor — dialóg
 4. Japonské tance — dievčatá.
 5. Sólové spevy — Pozdravy detí z misijných krajín
 6. Sborová recitácia — Sigu
 7. Divadelný výstup — Chcem byť misionárkou.
 8. Pápežská hymna
- Od dňa 26. XI. do 6. XII. mala dovolenú učiť. Antónia Haštová, lebo jej umrela po krátkej a ťažkej chorobe drahomilovaná matka.
 - V mesiaci decembri učiť. tunajšej školy pracovalo pri inventarovaní hnutelností a nehnuteľností celej školy, pretože mala byť 20. dec. odovzdaná politickej obci.
 - V mesiaci decembri učiteľstvo tunajšej školy sa zaviazalo cez dobu 6 mesiacov dávať 1/2 % zo zák. platu na vojnovú zimnú pomoc.
 - Pamiatková slávnosť 20. výročia smrti P. O. Hviezdoslava bola v škole, kde si žiactvo vypočulo slávnostný školský rozhlas.
 - Sté výročie narodenia Andreja Kmeťa bolo deťom spomenuté v jednotlivých triedach p. triednymi učiteľmi. Pri čom boli spomenuté zásluhy jeho o založenie múzea v Turč. Sv. Martine.
 - Detský deň Vojn. pomoci zimnej Hlinkovou Slovenskou ľudovou stranou bol prevedený v decembri a obnos 139.50 Ks bolo zaslané Okresnej starostlivosti o mládež v Trnave.
 - Vianočné prázdniny na našej škole sa začali 21. dec a trvaly do 12. januára 1942. Tieto boli pre nedostatok kuriva výnimočne dlhé.
 - Hlinkova Slov. ľud. str. v prospech zimnej vojnovéj pomoci sossbierala sumu.... [pozn. suma nie je doplnená] Tieto peniaze HSLŠ rozdelila medzi chudobných v dedine.
 - Polročné prázdniny pre mimoriadne tuhé zimy a nedostatok kuriva boli od 1. febr. do 8. februára povolené MŠNO.

- Po polročných prázdninách sa na našej škole ešte celý týždeň nevyučovalo pre nedostatok kuriva, takže sa začalo vyučovať len 16. febr.
- Dňa 24. marca bol na našej škole na inšpekcii p. škôl-dozorca Eduard Oravský.
- 3 ročné jubileum nášho štátu bolo dôstojne oslavené. Dňa 13. marca o 10. hod. bol školský rozhlas, v ktorom prehovoril ku deťom p. minister šk. Jozef Sívák. Za tým nasledoval hold štátnej zastave, štátnou hymnou sa škol. rozhlas ukončil. V slávnosti sa pokračovalo s vlastným programom, ktorý bol veľmi bohatý a niektoré jeho body boli určené na slávnosť pre obecensťvo. Po školskej slávnosti bolo 13. marca voľno.

14. marec sa začal slávnostnou omšou o 9. hod. O 1/2 deviatej nastúpila HG. a HM v Hlinkovom dome, odkiaľ za vedenia hlavných veliteľov vodcou a vodkyň pochodovala do kostola. Po svätej omši bola slávnosť v Hlinkovom dome s nasledovným programom:

1. Hlinková mládež — spev — Kto za pravdu horí.
2. Slávnosť zahájil komisár obce p. Am. Križan.
3. Slávnostnú reč o význame dňa prehovoril Ľudovít Tichý učiť. v ktorej krásnymi slovami vyzdvihol význam 14. marca pre Slovákov a boj Slovákov za slobodu v dávnych dobách až po utvorenie Slovenskej republiky.
4. Prejav o význame dňa prečítal Ľ. Orlický ž. VI. tr.
5. Sborová recitácia — Keď sa sloboda rodila — žiaci 6 a 7. tr.
6. Sborová recitácia — Svätíme — žiaci V. tr.
7. 3 básne príležitostné recitovali žiaci IV. V. VII. tr.
8. Symbolické cvičenie s venčekami.
9. Výstup III. tr. — Malý generál.
10. Hymnická pieseň Bože čos ráčil.
11. Štátna hymna, ukončenie slávnosti.

- Veľkonočné prázdniny sa začali 28. marca o 12. hod. a trvaly do 8. apríla 1942.
- V rámci oslav 4. mája, zahráli žiaci rím. kat. ľud. školy divadlo „Zlatovláska.“
- Reč o význame M. R. Štefánika mal Vít Rakús učiť., v ktorej výstizne naznačil boj nášho bohatiera za naše oslobodenie počas svetov. vojny.

Dňa 14. mája oslávila naša škola 25 ročné jubileum biskupské, svätého otca Piusa XII. s nasledovným programom:

Sborová recitácia IV.A tr. Kristov zástupca.
 || —||— V. tr. K jubileu sv otca Pia XII.
 Výstup so zvončkami: Zneju zvučia hlaholia.
 Pieseň: Nad hrobom Svätého Petra.
 || : Kristus víťaz.

- Deň slovenskej rodiny. Z príležitosti oslavy zahráli žiaci rím. kat. ľud. školy divadelnú hru „Za hrdinom.“
- Význam rodiny a jej úlohu veľmi pekne naznačila v príležitostnej reči učiť. O. Slovákova.
- Báseň: Za matkou — recitovala žiačka IV.A tr.
- V mesiaci máji 22. narodil sa p. učiteľovi Tichému syn Ľubomír.
- Školský rok 1941–42 sa zakončil včase 27. júna 1942.
- Stav žiactva koncom šk. roku 1941–42.

	Chl.	Diev.	Spolu
I.	23	29	52
II.	36	23	59
III.A	16	15	31
III.B	13	16	29
IV.A	16	16	32
IV.B	16	13	29
V.	32	27	59
VI.	21	11	32
VII.	14	18	32

Ľudovít Tichý

Olívia Slováková

KRONIKA RÍM.- KAT. ĽUDOVEJ ŠKOLY V CÍFERI (3): ŠKOLSKÝ ROK 1942/1943

Tretia časť obsahuje doslovný prepis záznamov z Kroniky rím.-kat. ľudovej školy v Cíferi. V texte kronikár zaznamenáva udalosti zo školského roku 1942/1943. Strany kroniky nie sú číslované a použité fotografie nie sú jej súčasťou.

Školský rok 1942–43.

- Školský rok 1942 — 43 začal sa dňa 1. septembra. Slávnostné služby Božie s Veni Sancte boli dňa 4. sept. ako to bolo nariadené na všetkých školách Slovenskej republiky.
- Cez letné prázdniny boli všetky učebné miestnosti dôkladne vyčistené, maľovka opravená. Do dvoch tried boli zhotovené cementové tabule — do steny zapravené. Do sborovne boli zakúpené 2 skrine na umiestnenie starých výkazov, triednych kníh a iných úradných tlačív. Do sborovne pribudol tiež jeden umyvadlový stôl, v ktorého dolných prehradách je školská lekárnica.
- Začiatkom letných prázdnin bol dp. kaplán Gejza Zimanyi preložený do Mestečka. Menovaný pôsobil v Cíferi od júla 1941. Na jeho miesto prišiel dp. kaplán Vojtech Sedlák, ktorý Cíferom začal svoje kňazské účinkovanie.
- Dňa 22. júla 1942 narodil sa kolegom Edite a Vítovi Rakúsovi syn Svätopluk Vít. Dňa 5. aug. zomrel kolegyni Edite Rakúsovej otecko.
- Dňa 1. sept. 1942 prestala jestvovať pobočka pri II. triede, preto kolega Elemír Halász bol preložený do Bolerázu. Jeho odchod učiteľský sbor veľmi ľutuje a praje mu na novom pôsobisku veľa božieho požehnania.
- Dňa 20. sept. 1942 zomrel kolegyni Otílii Slovákovej otecko.
- V tomto šk. r. odoberali žiaci tieto časopisy: Priateľ dietok, Slniečko a Víča.
- Na návrh riaditeľa školy Daniela Bullu prišlo do konca jari 1942 k úprave pozemku v okoli kostola a školy. Tam urobili sa cementové chodníky, vyplanírovalo sa miesto, kde stál pred nedávnym chudobinec a ďalej k ceste, čím získaná bola celkove rovná plocha, vyvýšená dla plochy okolo kostola a školy. Miesto bolo ohraničené nízkym cementovým múrom, na strane k Dolnému koncu bol tiež priestor ohraničený i drevenou ohradou. Plocha od školy ku ceste z prednej strany kostola bola vysiatá trávou a vysadená ihličná-
tými stromkami i okrasnými kríkmi. Hradenie výloh, spojených s touto úpravou vzala si na starosť obec, ale i miestne spolky dobrovoľným príspevkom ale i ostatní občania pri sbierke prispeli podľa možnosti na uskutočnenie tohoto plánu. Zvlášť treba pochvaliť ochotu predstaviteľov obce s p. komisárom Ambrózom Križanom v čele, že išli v ústrety tejto snahe po vonkajšom zveladení Cífera.
- Od 12. okt. do 25. okt. bol kol. Vít Rakús vyučovať na Páci. Zastupoval neprítomnú uč. Elenú Ovsákovú, ktorá mala zdravotnú dovolenku.
- Dňa [...] okt. bol menovaný miestny pán farár dp. Ľudovít Pavetiš za obetavú prácu na poli duchovného povznesenia svojich veriacich — za papežského komorníka. Na toto vyznamenanie svojho dobrého a drahého duchovného otca sú hrdí všetci jemu oddaní veriaci cíferskí i pácki a prajú mu v novej hodnosti veľa milosti Božej.
- Dňa 20. nov. previedol inšpekciu na škole p. okresný škôldozorca Eduard Oravský.
- Dňa [...] navštívil školu p. cirkevný škôldozorca dp. dekan Adamča, ktorý sa touto návštevou i lúčil, keďže pravdepodobne v tejto funkcii už sem nepríde, bude inakšie upravenie cirkevnoškolských obvodov.
- Dňa [...] nov. zahrali žiaci, organizovaní v Hlinkovej mládeži divadelné predstavenie Hrdina divého západu. O misiách prehovoril dp. kaplán Vojtech Sedlák. Zo zisku sa zakúpil biret a cingulum pre dp. farára Msgr Ľudovíta Pavetiša, z príležitosti jeho povýšenia na papežského komorníka. Ostatných 1.000 Ks obetovalo sa na sv. misie.
- Od 30. nov. do 5. dec. zastupovala chorú učiteľku Elenú Ovsákovú na Páci kol. Otília Slováková a od 7. dec. do 12. dec. kol. Štefan Benkovský.
- Od 13. — 22. dec. bola v školskej budove poriadaná výstava kníh Spolku sv. Vojtecha. Zaujímaví mohli si tam knihy hneď kúpiť. Do učiteľskej a žiackej knižnice sa zakúpilo za 420 Ks kníh.

- Vianočné prázdniny boli od [...]
- Polročné prázdniny boli od 30. jan. do 3. febr.
- Od 8. febr. do 1. marca bolo zastavené vyučovanie na všetkých školách, kde sa kúri uhlím z úsporných dôvodov. Tieto tzv. uhoľné prázdniny boli nariadené [...]
- Dňa [...] februára zahrali žiaci organizovaní v Hlinkovej mládeži detskú operetu od Anny Ivanovej: Jedným sničkom – anjeličkom. Na klavíri doprevádzal spev dp. Jozef Strečanský — salezián, profesor spevu a hudby na biskupskom gymnázii v Trnave, ktorý je známy ako výborný hudobník a jedinečný svojimi úspechmi vo vedení chlapčenského spevokolu a spevohier so saleziánskymi chovancami. — Prvýkrát bola opereta predstavená v sobotu dňa [...] febr. pre cíferské deti ako i pre deti z Pácu, Kaplny, Igramu a Jablonca. Pre dospelých bolo predstavenie na druhý deň v nedeľu — a v utorok pre veľký úspech opakované. Žiadne detské divadlo sa obecnstvu tak nelúbilo ako toto. Návštevou nás poctil i p. škôldozorca Eduard Oravský. Hodno zaznamenať veľmi krásne vystúpenie hlavnej predstaviteľky Terezie Kudláčovej, žiačky V. tr., ktorá nám predviedla úlohu Zorky, ako i vystúpenie Rudolfa Repáša, ž. IV. tr., známeho a obľúbeného malého komika, ktorý v úlohe fičúra priviedol návštevníkov do dlhého potlesku a musel výstup i opakovať. Ďalej treba pochváliť i Emíliu Kovačičovú, ž. VI. tr., ktorá sa do postavenia a charakterizovania ježibaby vžila jedinečne. Ale nemôžeme nepochváliť i ostatných hercov, ktorí hoc pomerne malí žiaci podali veľmi pekné výkony a tak tiež zasluhujú uznanie.
- Sú to: Emília Školudová, v úl. matky, Jozefína Čechovičová, [v úl.] slúžky — žiačky 8. roč. ľud. šk., Daniel Bulla, ž. IV. tr. v úlohe kráľa trpaslíkov, Emil Šarmír, ž. V. tr., Štefan Liška, ž. IV. tr., Jozef Glos, ž. III. tr., Viliam Hafner, ž. III. tr., Ľudovít Radič, ž. III. tr. A Ladislav Duľovič, ž. III. tr. — všetci v úlohe trpaslíkov, ďalej Marta Tučnovičová, ž. V. tr. — ako metla, Margita Páleníková, ž. V. tr. ako hodiny, Michal Strmenský, ž. III. tr. ako sud, František Matula, ž. III. tr. ako strom, Anna Cisáriková, ž. III. tr. ako panenka, Jozef Krajčovič, ž. III. tr. ako šašek, Alojz Hradský, ž. III. tr., Mária Kramárová, ž. III. tr., Rozália Hrabinská, ž. III. tr., Miroslav Cisár, ž. III. tr. — ako deti a Helena Lišková ako suseda Zorkiných. Dievčatá z mešt. školy i gymnázia tiež pekne predviedli tance víl: Anna Jursová, Rozália Radičová, Júlia Trenčanská, Magda Hudeková, Elena Krivičková, Elena Kucmanová, Mária Šaškovičová, Magda Šaškovičová a Agnesa Košíková. Nové šaty so závoji pre víly sme si obstarali pred divadlom a zo zisku sme ich vyplatili. Okrem toho zo zisku sme zakúpili niekoľko šiat pre trpaslíkov a šaška.

Dňa 14. marca boli oficiálne oslavy Dňa slobody v Hlinkovom kult. dome. Program bol nasledujúci:

1. štátna hymna Hej, Slováci.
2. Prednáška uč. Ľudovíta Tichého.
3. Tančeka víl: a) Maľučká som b) Keby som vedela k Vodcovi cestičku c) Keď budem mať dvanásť rokov.
4. Víľatá: Prostné cvičenie so zástavkami.
5. Tatranky: Symbolické cvičenie s doprovodom piesní: a) Hojže, Bože b) Od Dunaja hlbokého, c) Slovensko moje.. d) Kto za pravdu horí e) Hoj, vlast moja.
6. Sborová recitácia ž. ľud. školy
7. Devy — roj s doprovodom harmoniky
8. Víly: prostné s prútami, zdobenými bielo-belaso-červenou.
9. Básne.

10. Tatranky: prostné s 3 stuhami v národných farbách.
11. Kto za pravdu horí.
12. Veľkonočné prázdniny na školách sa začaly 17. apríla o 12 hod. a trvaly do 27. apríla 1943.
 - Pričinením p. riaditeľa školy Daniela Bullu Slovenské Ovoc. Sdruženie založilo v našej obci svoju odbočku.
 - Tohto roku zriadená bola školská záhradka pre školské deti. Na tento účel dala obec Cífer pozemok za Štefánikovým Kultúrnym domom. Školské deti pod vedením p. učiteľov obrábaly tento pozemok, siali a sadili zeleninu, vysádzali semená ovocných stromov. V jeseni úrodu sobraly a uschovaly. Pestovali tiež ovocné stromky a učily sa tu praktický štepeniu.
 - Naša škola si vzala tohto roku do programu vysadiť chotár obce Cífer ovocnými stromami. Vysádzanie sa prevádzalo pod vedením p. riaditeľa školy D. Bullu a p. učiteľ. Víta Rakúsa a Ľudovíta Tichého.
 - V mesiaci auguste usporiadala naša škola pod vedením p. učiteľ. O. Slováckovej slávnostnú akademiú k 25. roč. výročí nastúpenia úradu v tunajšej farnosti veľadôst. pána farára protonotára Ľudovíta Pavetitša.

Zadelenie tried v šk. r. 1942–43.

- I. tr. (1. p. r.) — Edita Rakúsová
 II. tr. (2. p. r.) — Gizela Timárová
 III.A tr. (3. p. r.) — Daniel Bulla
 III.B tr. (3. p. r.) — Otília Slováková

- IV.A tr. (4. p. r.) — Antónia Haštová
 IV.B tr. (4. p. r.) — Vít Rakús
 V. tr. (5. p. r.) — Štefan Benkovský
 VI. tr. (6.–8. p. r.) — Ľudovít Tichý

Ženské ručné práce:

- III.A – III.B tr. — Otília Slováková
 IV.A – IV.B tr. — Antonia Haštová
 V. tr. — Edita Rakúsová
 VI. tr. — Gizela Timárová

Chlapčenské ručné práce:

- III.A – III.B tr. — Štefan Benkovský
 IV.A – IV.B tr. — Vít Rakús
 V. tr. — Štefan Benkovský
 VI. tr. — Ľudovít Tichý.

Text a foto
 Dušan Caja

ZATŮŽIL PO SLOBODE A LEPŠOM ŽIVOTE – PRÍBEH MIRA SLOVÁKA

Miroslav Slovák z Cífera sa v USA pohyboval vo vybranej spoločnosti.

Cífer/USA Písal sa rok 1953 a v Československu vládol tvrdý komunizmus. Vtedy sa však žilo oveľa ťažšie a ľudí prenasledovali za čokoľvek, čo sa tým hore nepáčilo. Ale o tomto som nechcel. Žilo sa ťažko, o slobode nemohlo byť ani reči. Nepohodlných zatvárali do väzenia, ľudí obmedzovali na ľudských právach a slobodách. Neboli to dobré časy. Takto to cítil aj Miro Slovák z Cífera. Komunizmus doslova nenávidel. Nenávidel ten život-neživot, ktorý tu musel žiť. Ohraničený ostatným drôtom a s nedostatkom všetkého, čo človek k životu potreboval. Povedal si, že takto žiť nechce. A túžil žiť inde. V krajine, kde sa nemusel báť hovoriť nahlas a kde si mohol splniť vlastné sny.

Uniesol lietadlo

Miro bol najmladším pilotom dopravného lietadla Československých aerolínií. Práve v tom videl šancu, ako z Československa ujsť na Západ. A tak spolu so svojimi kamarátmi pripravili plán na únos lietadla DC-3. Keď prišiel deň D, premohli posádku a namierili si to smer Nemecko. Podarilo sa im vyhnúť ruským MIG-om a šťastne pristáli na americkej vojenskej základni v západnom Nemecku. Okamžite sa stal hrdinom studenej vojny, ktorá sa v tom čase viedla medzi Západom a Východom. Tým sa však Mirov príbeh nekončí. Naopak.

Americký sen

S dvomi košelami v taške a niekoľkými anglickými frázami sa Miro napokon dostal do USA. A stal sa tam akrobatickým pilotom. Neskôr tiež začal jazdiť na rýchlych motorových člnoch a darilo sa mu tak, že sa stal víťazom celonárodných pretekov. Miloval adrenalín. A toto mu nestačilo. V roku 1968 sa rozhodol preletieť na malom lietadle so slabým motorom značky VW s výkonom len 36 koní z Nemecka do Kalifornie. Takmer sa pritom zabil, keď pri pristávaní v americkom Santa Paule havaroval, len pár metrov od letiskovej dráhy. Ale prežil. Dolámal si rebrá a týždeň bol v kóme. Ďalší rok absolvoval tú istú trasu opačne, tentokrát bez nehody.

Slovenský kaskadér

Miro, alebo v Amerike už Mira Slovak, bol aj leteckým akrobatom. Často vtipkoval počas letu, keď v lietadle s otvoreným kokpitom letel dolu hlavou 50 metrov nad zemou hovoriac, že sa narodil ako kurča. Nevieť, čo tým myslel, ale jedno je isté, že sa bavil. Žil život naplno, riskoval a zvyšoval adrenalín nielen sebe, ale aj svojmu okoliu. Aj preto ho ľudia mali radi a obdivovali ho. Mira bol typ príťažlivého chlapa, takpovediac playboya. Bol to veselý chlapík, s ktorým by ste radi zašli na pivo. Všetko to začalo v Cíferi pri Trnave. Miro sa narodil v roku 1929. Jeho otec bol obchodník s obilím. Počas 2. svetovej vojny jeho rodina ukrývala dve židovské rodiny pre príslušníkov SS. Keď mal sedemnásť, stal sa pilotom. V 21 rokoch bol už kapitánom a prideliť ho do štátnej leteckej spoločnosti. Nenávidel však systém, v ktorom žil. Videl, ako miznú jeho kamaráti. Videl, ako na seba ľudia donášajú. Videl zradcov a informátorov tajnej bezpečnosti. Vedel, že keby tu ostal, zavraždili by ho alebo rovno zastrelili. 23. marca 1953 sa teda rozhodol ujsť. Na palubu lietadla spolu so svojimi tromi kamarátmi prepašovali zbrane a následne zajali svojho kopilota, navigátora a letového inžiniera, ktorých zamkli v batožinovom priestore. Potom lietadlom zostúpil do nízkej letovej hladiny, aby sa vyhol ruským stíhačkám, až kým nevidel neónové svetlá v západnom Nemecku, kde s lietadlom pristál. Poznal sa s Boeingom

Najskôr v Nemecku a potom neskôr v USA ho niekoľko mesiacov takpovediac grilovali americkí agenti CIA a keď zistili, že nič nehrozí, predstavili ho Billovi Boeingovi juniorovi, synovi leteckého magnáta. Ten si z Mira spravil osobného pilota. Lietal tiež pre americkú leteckú spoločnosť Continental Airlines. Neskôr práve na podnet Boeinga začal jazdiť na rýchločlnoch s rýchlosťou 300 km za hodinu a trikrát po sebe vyhral americké majstrovstvá. Za zmienku stojí fakt, že Miro nikdy predtým na člnoch nejazdil, maximálne tak vesloval na člnku na jazere. V roku 1959 vyhral regatu rýchločlnov o Prezidentský pohár na rieke Potomac. Cenu mu odovzdal samotný prezident Dwight Eisenhower. Z Mira sa stal obľúbenec ľudí, hrdina, športová ikona. Raz mu v rýchlosti 300 km/h vybuchol na jeho člne Miss Wahoo motor a Miro sa škaredo zranil. Vybité zuby neboli tým jediným, o čo prišiel, odniesli si to aj obličky a zlomená chrbtica. Nič ho nezastavilo. Išiel stále ďalej a ďalej. Roky pribúdali, ale jeho dobrodružná povaha zostala rovnaká. Odniesli si to aj jeho dve manželstvá, ktoré sa skončili rozvodom. Čudujete sa? Možno by ste pri takomto štýle života čakali, že Miro Slovák tragicky umrie pri jednom zo svojich šialených kúskoch. Nestalo sa tak. Zomrel vo veku 84 rokov celkom „prozaicky“ na rakovinu žalúdka vo svojom dome v mestečku Fallbrook. V októbri minulého roka by náš roďák oslávil 90 rokov. Bola to šialená jazda, čo povieť?

Prevzaté z regionálnych novín č. 14/2020, str. 25

Autor
Peter Matula

PRÍHOVOR DUCHOVNÉHO OTCA: POVEDZTE TO SKÔR

On bol silný chlapisko s hromovým hlasom a prudkými spôsobmi. Ona bola útle a nežné žieňa. Zobrali sa. On sa snažil, aby jej nič nechýbalo, ona sa starala o domácnosť a vychovávala deti, Príbeh ako mnoho iných..... Keď boli všetky deti zao-patrené, žene zmizol úsmev z tváre, slabla a stávala sa čoraz priesvitnejšou. Nechutilo jej a čoskoro zaľahla do postele. Ustarostený manžel ju zaviezol do nemocnice. Prišli lekári, neskôr špecialisti. Nikomu sa nepodarilo zistiť, akú má choro-bu. Potriasali hlavami a hovorili „Hm?“. Posledný odborník oznámil mužovi: „Povedal by som... jednoducho....., že vašej manželke sa už nechce žiť“. Bez slova si sadol k manželkinej posteli a chytil ju za ruku. Útla rúčka sa stratila v mužovej veľkej dlani. Potom jej svojim hlbokým hlasom dôrazne povedal: „Nezomrieš“, „Prečo?“ spýtala sa potichu svojim tenkým hlasom. „Lebo ťa potrebujem!“. „A prečo si mi to nepovedal skôr?“. Jej stav sa zlepšoval. A odvtedy sa cíti dobre. Lekári a špecialisti sa stále pýtajú, aká to bola choroba a aký liek ju vyliečil tak rýchlo.

Nikdy nečakaj, že niekomu povieš až zajtra, že ho miluješ. Urob to hneď. Nemysli si, že tvoja mama, tvoj otec, tvoja žena, tvoj muž.... to aj tak vedia. Možno to vedia. Teba by unavilo, keby ti to niekto opakoval? Nepozerať na hodinky. Zdvihni telefón, mobil: „To som ja, chcem ti povedať, že ťa mám rád“. Stisni ruku osobe, ktorú miluješ, a povedz: „Po-trebujem ťa. Mám ťa rád, milujem ťa, ľúbim ťa...“. Láska je život. Jestvuje kraj mŕtvych a kraj živých. Líšia sa len láskou. Rozoznáš ich podľa nej.

Požehnané dni naplnené láskou a ochotou pomáhať iným Vám v modlitbe vyprosuje

Mons. Ján Bučík
duchovný otec farnosti

SLÁVNOSŤ NAJSVÄTEJŠIEHO KRISTOVHO TELA A KRVI — BOŽIE TELO (CORPUS CHRISTI)

Ježiš povedal zástupom: „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chle-ba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“ Jn 6, 51

Sviatok Najsvätejšieho Tela a Krvi ľudovo nazývaný aj Božie Telo (lat. Corpus Christi), je oslavou daru Eucharistie a úcty k Spasiteľovi skutočne prítomnému pod spôsobom chleba a vína vo Sviatosti oltárnej. Oslavuje sa vždy v druhý štvrtok po slávnosti Zoslania Ducha Svätého. Treba zdôrazniť, že viera v skutočnú prítomnosť Krista v Oltárnej sviatosti bola v 11. a 12. storočí napádaná rozličnými heretickými výhradami. Preto na vyvrátenie týchto bludov bol zvolaný všeobecný štvrtý lateránsky koncil, ktorý v r. 1215 opätovne potvrdil a slávnostne vyhlásil, že Kristus je skutočne prítomný v chlebe a víne, ktoré sa premieňajú na jeho Telo a Krv, keď kňaz nad nimi vysloví slová premenenia. Sviatok „Božieho Tela“ zaviedol pápež Urban IV. v roku 1264. Veľký vplyv na vznik sviatku mal aj eucharistický zázrak v Bolsene (Taliansko — Orvietský korporál), ktorý sa stal v lete 1264, keď z hostie premenenej pri sv. omši tiekla krv a prenikla celý korporál, čoho svedkom bol sám pápež. K histórii sviatku Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi treba ešte dodať, že pôvodne od roku 1264 to bol sviatok Božieho Tela. V roku 1849 pápež Pius IX. ustanovil aj sviatok Predrahej

krvi, ktorý sa slávil 1. júla až do reformy rímskeho kalendára Druhým vatikánskym koncilom, ktorý spojil sviatok Božieho Tela so sviatkom — Predrahej krvi do jedného sviatku, lebo ide o tú istú Eucharistiu a to isté Kristovo telo, aj keď

prítomné pod dvoma spôsobmi. Túto slávnosť oddávna sprevádza tradícia procesií ulicami miest a obcí. Tajomstvo Ježišovho tela a krvi, na ktoré sa pri každej omši premieňa chlieb a víno, veriaci v procesii na čele s kňazom symbolicky oznamujú svetu nosením monštrancie s kúskom preme-

ného chleba ulicami dedín a miest. Postupne sa zastavujú pri štyroch oltároch, symbolizujúcich štyri svetové strany. Sprievod tak naznačuje Božiu ochotu a ústretovosť aj voči tým, čo ho nepoznajú. Vo štvrtok 11.6.2020 sa aj v našej farnosti slávila slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi. Slávenie sviatku bolo však tento rok kvôli pandémie Covid 19 iné ako zvyčajne. Z dôvodu obmedzenia počtu osôb (nesmela presiahnuť 500 osôb) nebolo možné zorganizovať tradičnú procesiu. Mons. Ján Bučík vo svojej homílii zdôraznil, že Eucharistia je prameň a vrchol celého kresťanského života. Nejde len o akúsi spomienku na poslednú večeru, ale o nekrvavú obeť a skutočne prítomného Krista v Eucharistii. Na záver svätej omše sa kvôli obmedzeniam

konala procesia s monštranciou len vo vnútri kostola, po ktorej nasledovalo požehnanie obce a slávnostné Te Deum. Taktiež bol zachovaný krásny zvyk v našej farnosti — nosiť kroj počas slávnostných príležitostí. Ďakujeme všetkým za dôstojný chod slávnosti a oživenie národnej a miestnej tradície. Veríme, že tento pekný zvyk bude v našej farnosti oveľa častejším javom.

Autor a foto
Mgr. Erika Ležovičová

PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Posledná júnová sobota (27. 6. 2020) bola pre našich 48 tretiačov výnimočná. V našej farnosti v kostole sv. Michala Archanjela sa totiž konalo Prvé sväté prijímanie.

Príprava na tento veľký deň začala hneď na začiatku školského roka od septembra a pozostávala zo školskej a farskej katechézy, ktorú viedol duchovný otec farnosti Mons. Ján Bučík. Okrem vyučovania sa deti stretávali aj na spoločnom nácviku spevu a na nedeľnej sv. omši. Detská svätá omša, ktorá bývala raz do mesiaca završovala ich formáciu. Plynulý priebeh prípravy bol však tento rok kvôli pandémie Covid 19 prerušený od 10.3.2020 do 6.5.2020. Napriek tomu slávnosť Prvého svätého prijímania prebehla dôstojne, všetky deti sa aktívne zapájali do slávania liturgie spevom, čítaniami, spoločnými modlitbami, nesením obetných darov a v závere poďakovaním rodičom, krstným rodičom a duchovnému otcovi. Ale hlavne je to deň, kedy sa deti stali trochu dospelými, nakoľko svätá Eucharistia zavŕšuje uvádzanie do kresťanského života. Prostredníctvom Eucharistie mali deti s celým spoločenstvom plnú účasť na samotnej Pánovej obete. Práve preto pápež Pius X., oznamovaný aj za pápeža Eucharistie, dňa 8.8.1910 znížil vek

detí, ktoré môžu pristúpiť k Eucharistii, z dvanásť až štrnásť rokov na sedem, kedy sú schopné samostatne myslieť, používať rozum a odlíšiť obyčajný chlieb od eucharistického. Z jeho detstva sa spomína príhoda, keď ako malý chlapec Giuseppe Sarto sám chcel prijať Kristovo telo, ale nemohol, lebo ešte nedovŕšil predpísaný vek 14 rokov. Keď prosil biskupa, aby mu to predsa len dovolil, biskup mu povedal: „Keď raz budeš pápežom, môžeš to zmeniť.“ Stalo sa... Prijímanie nebeského Chleba udržuje vo všetkých nás účasť na Božom živote, ktorú sme dostali pri krste, podľa Kristových slov: „Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“ (Jn 6,57,55)

Autor
Mgr. Erika Ležovičová

Archív Océ

NARODENINY – NIE KAŽDÝ OTEC NOSÍ KRAVATU

Dňa 3.7.2020 sa dožil 59 rokov života náš duchovný otec Mons. Ján Bučík.

Mons. Ján Bučík

Dovoľte, aby sme sa Vám pri tejto príležitosti prihovrili slovami francúzskeho spisovateľa Lamartina. Ten na otázku „Kto je kňaz?“, odpovedal: „Kňaz je človek, bez ktorého nie je možné sa narodiť ani umrieť. Žehná kolísku, truhlu i manželstvo. Pri jeho nohách ľudia skladajú svoje najväčšie tajomstvá. Pred ním otvárajú svoje boľavé srdcia. Je človekom, ktorého slovo padá do srdca a váhou Božej autority preniká do duše silou viery. Život kňaza je neprestajná obeta. Možno sa len hlboko skloniť pred mužom, ktorý sa podujíma na túto službu“. Povolanie kňaza je ťažké, krásne, ale v dnešnom svete veľmi potrebné. Dnešná doba veľmi nerada počúva o spásе, odriekaní, obeti a pod. Apoštol Pavol hovorí v 2. Listě Timotejovi (4,2): „Hlásaj slovo, naliehaj vhod i nevhod, usvedčuj, karhaj a povzbudzuj so všetkou trpezlivosťou a múdrosťou“. Kňaz ohlasuje Krista, nie seba. V tom je to také ťažké, ale zároveň aj krásne. Otče, ďakujeme Bohu za dar Vašej prítomnosti medzi nami, ktorou nám sprítomňujete Ježišovu lásku. Z úprimného srdca Vám ďakujeme za Vaše modlitby, slová povzbudení, lásku a obetavosť. Duchovný otče, nech Vás Duch Svätý osvecuje a Božia Matka ochraňuje. Nech Vám Pán dá zdravie, silu a vzájomné porozumenie. To Vám zo srdca prajú a vyprosujú

Vaši farníci z Cífera a Páče

„Kňaz je človek, bez ktorého nie je možné sa narodiť ani umrieť. Žehná kolísku, truhlu i manželstvo.“

STÉ VÝROČIE PRIMIČNEJ SVÄTEJ OMŠE V CÍFERI

V máji tohto roku uplynulo sto rokov od kňazskej vysviacky pátra Žigmunda Rudolfa Gála OFM, cíferského rodáka. V nedeľu 9. mája slávil v Cíferi svoju prvú svätú omšu. Pre celú obec to bola veľká slávnosť.

O jej význame, ale aj priebehu informoval v denníku Slovák A. Bolerazský (Slovák. 29. mája 1920, roč. 2, č. 106, s. 4) a jeho článok vyšiel aj v časopise Kráľovná sv. ruženca (Jún 1920, roč. 32, č. 6, s. 146–147):

Dopisy. Cifer. P. P. J. Kr. Veľmi sa cítim byť šťastným, keď môžem byť účastným tak krásnej slávnosti, najmä v dnešné časy, aká sa odbavovala v mestečku Cíferi dňa 9. mája 1920.

Už zavčas rána nie len toto opravdu kresťanské mestečko bolo na nohách, ale aj z celého okolia sa to v celých húfoch hrnulo ako na odpust k chrámu sv. Michala Archaniela, aby sa zúčastnili tej zriedkavej slávnosti: obetovania prvej svätej omše novovysväteného kňaza vznešeného rádu sv. Františka dp. P. Žigmunda Rudolfa Gála, syna roľníckeho. O 9. hodine vyšiel z chrámu slávnostný sprievod ducho-

venstva k domu dp. primicianta. Celý dom bol ovenčený a družičkami obkľúčený. Dp. primiciant v nových omšových šatoch oblečený čakal na ich príchod, z ktorého miestny dp. farár Ludvík Pavetič krátkymi, ale dojímavými povdácami slovami vypýtal dp. primicianta od jeho rodičov. Potom vyjdúc von, dp. primiciant obšúpil kruh družičiek v ovenčený špalier a takto ho doprevadili až k oltáru Pána. Pri oltári začala sa slávnosť so vzývaním Ducha Svätého, potom zaspieval novokňaz slávnostné: „Asperges me“, ktoré všetci veriaci odspievali latinský, tak ako by už aj tie malé detičky v gymnázii študovali. Po tomto započala sa slávnostná sv. omša. Po evanjeliu vystúpil na kazateľňu vdp. Otec Wolfgang provincial radu sv. Františka na Slovenku, ktorý ako najlepší kazateľ i tu dokázal svoju dokonalosť v prednášaní slova Božieho, vyličil veľmi pádne, aké starosti i slasti očakávajú kňaza najmä v terajších ťažkých

hmotárstvom a materialismom nasiaklých časoch. Po dojímavej kázni pokračovalo sa ďalej vo sv. omši a po prijímaní kňazskom novokňaz po prvýkrát podal Telo Pána najprv svojmu Otcovi a Matke, potom ostatným prítomným rodákom. Po sv. omši udeľoval dp. primiciant novokňazské požehnanie a slávnosť s Te Deumom sa skončila. Pripomenúť musím, že rukovodičom dp. primiciantovi bol dp. farár Pavetič a asistovali mu jeho radoví oltárni mladí bratia: O. Eduard a O. Kornel. Nech Boh živí a zachová dp. primicianta ako aj sl. dp. P. Wolfganga provinciala, ako vychovávateľa mladých kňazov aj tiež Osv. p. Dr. Fischera Colbrie biskupa Košického, ktorý posvätil nám už viacej tak hodných mladých kňazov. Na mnagaja lieta. Ku koncu doložiť musím aj tú pochvalu, že Ciferský občania boli vzorom celému Slovensku tak pri voľbách ako aj teraz pri tejto slávnosti, sú oni praví kresťania, katolíci, dokázali to a úfame budú vždy takými. — Zdar Boh — Alexander Bolerazský.

P. ThDr. Žigmund Rudolf Gál OFM (30. 9. 1896 Cífer — 7. 9. 1961 Trnava, poch. v Cíferi)

Narodil sa v Cíferi 30. septembra 1896, na sviatok svätého Hieronyma — kňaza a učiteľa Cirkvi, v rodine gazdu Františka Gála a jeho manželky Kataríny, rodenej Kyselica na Dolnom konci v dome č. 86. Pokrstený bol 3. októbra 1896 kňazom Alfonzom

Bernkopfom. Mal sestru Máriu (*8. 11. 1885), brata Jána (*25. 11. 1891). Po skončení ľudovej školy vo svojom rodisku, vstúpil do rehole františkánov. Novic od roku 1913 (26. augusta), dočasné sľuby zložil 27. augusta 1914, rehoľný sľub zložil v roku 1919 (8. decembra) a kňazský sľub 2. mája 1920. Vysviacku prijal z rúk košického biskupa SS.Th.Dr. Augustína Fischera — Colbrie. Primičnú svätú omšu slúžil v rodnom Cíferi 9. mája 1920. Správa rehole ho spolu s pátrom Danišovičom poverila vytvorením podmienok pre zaradenie novícov do povinného gymnaziálneho štúdia v rokoch 1923

— 1924. Úlohu splnili úspešne a v Skalici zriadili Serafínsky ústav. V rokoch 1929 — 1931 bol Žigmund Gál vedúcim magistrom ústavu. Venoval sa tiež organovej hudbe a svoje bohaté skúsenosti v nej odovzdal mnohým klerikom. V týchto rokoch vyučoval tiež na františkánskom gymnázii v Malacách. V rokoch 1937 — 1938 pôsobil v kláštore františkánov v Nových Zámkoch, kde bol gvardiánom kláštora. Po návrate do Skalice bol v rokoch 1940 — 1943 gvardiánom (predstaveným) v skalickom konvente. Počas svojho pôsobenia sa usiloval o opravy budov. Nakoľko sa jednalo o roky vojnové, jeho úsilie nebolo úspešné. Zo Skalice prešiel potom do kláštora františkánov v Bratislave. Od roku 1948 pôsobil ako kaplán vo farnosti Bratislava — Petržalka. V rokoch 1959 — 1961 bol farárom v Kátlovciach. Zomrel zaopatrený sviatosťami vo veku 65 rokov v nemocnici v Trnave 7. septembra 1961. Ako rehoľník slúžil Bohu 48 rokov, ako kňaz 41 rokov.

Pohrebne obrady vykonal 9. septembra 1961 generálny vikár trnavskej diecézy Leopold Adamčík. Pochovaný je na cintoríne v Cíferi v hrobe spolu so svojimi rodičmi.

Autor
Anna Michalcová
Dušan Caja

Farský úrad ďakuje dobrovoľníkom pod vedením Jozefa Haršányho, ktorí dokončili na fare v Cíferi cestu do farskej záhrady a do stodoly.

DAŽĎOVÉ ZÁHRADY V CENTRE OBCE

Iste ste si všimli, že pred školou a pri obecnom úrade vznikli tri priestory s peknou výsadbou. Dovoľte nám predstaviť tento projekt.

V roku 2018 vydalo Ministerstvo životného prostredia prostredníctvom Slovenskej agentúry životného prostredia 40. výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, zameranú na vodozadržné opatrenia v urbanizovanej krajine (v intraviláne obcí). Obec po spracovaní projektovej dokumentácie podala žiadosť o tento príspevok (dotáciu). Projekt nám schválili a dotáciu sme dostali. Vďaka tomu sa v centre obce vybuďovalo niekoľko prvkov na zachytávanie dažďovej vody a vlhkosti.

1. Akumulačné nádrže na dažďovú vodu umiestnené pod parkoviskom na Cintorínskej ulici.

Do dvoch nádrží s objemom 8,5 m³ sa zachytáva voda zo strechy obecného úradu a využíva sa na zalievanie výsadiel okolo budovy úradu. Prípadná prebytočná voda odtieká do dažďovej záhrady pri pamätníku 1. sv. vojny.

2. Vertikálna zeleň na stene obecného úradu

Ku stene obecného úradu sme vysadili zmes popínavých rastlín. Niektoré sú stálezelené, iné opadavé. Niektoré kvitnúce, iné nie. Nájdete tu brečtan, zemelez, popínavu hortenziu alebo pavinič. Cieľom je vytvoriť pestrý a hustý porast rastlín, ktorý okrem tlmenia hluku z dopravy, slúži aj na zachytávanie prašnosti, ochladzovanie steny úradu a vytvorenie zelenej plochy tam, kde je málo miesta pre klasickú výsadbu. Zaštrkovaný pás popri popínavých rastlinách časom doplníme

aj o nižšie trvalky.

3. Dažďová záhrada pri pamätníku 1. sv. vojny. Okrem prebytočnej vody z akumulčných nádrží sem chceme časom odvieť aj vodu z príľahlých komunikácií, najmä z miest, kde sa po daždi tvoria mláky. Základom výsadiel v tejto DZ sú kosatce a ľaliovky.

4. Dažďová záhrada pred školou

Do tohto priestoru je odvedená voda zo strechy základnej školy a tzv. malej telocvične. Vzhľadom na väčší objem tejto záhrady je možné sem v budúcnosti odvieť aj vodu z príľahlej cesty a prípadných ďalších školských striech. V pestre výsadbe tejto DZ nájdete druhy ako kosatec sibírsky, dva druhy ľalioviek, chrastavec, helénium, astry, flox, juky, kavyl, agastache, a iné. Sú tu vysadené aj tri druhy kríkov: budleja davidova, ktorú milujú motýle, ibišteľ sýrsky a voňavý pajazmín. Na

kovových treľážach sa ťahá plamienok (clematis).

Priestor záhrady môžete obdivovať z dreveného móla, ktoré časom doplníme o informačnú tabuľu.

Načo slúži dažďová záhrada?

Dažďové záhrady (ďalej len DZ) sú náhradou za vsakovacie studne, kde voda mizne bez toho, aby urobila niečo užitočné pre životné prostredie a klímu. Tým pomáhajú udržať čoraz vzácnejšiu vodu na mieste, kde dopadla a aspoň trochu ochladiť okolitý priestor. DZ tiež efektívne zadržia vodu z nárazových lejakov vďaka svojmu veľkému akumulčnému objemu a neskôr ju postupne odparujú do prostredia, prípadne vsakujú v malej hĺbke do zeme, kde ju zachytí rastlinstvo a odparí naspäť do vzduchu. V správne navrhutej dažďovej záhrade sa voda nemá zdržať dlhšie ako 72 hodín. DZ nie je jazierko. Voda sa skryje v kameňoch a pôde.

Prečo v dažďovej záhrade rastie aj burina?

Záhrady sme zakladali ekologickým spôsobom bez použitia herbicídov.

Tiež sme tu nemohli použiť textílie proti burine lebo by bránili rozrastaniu trvaliek. V privezenej zemine, ktorou sme tu nahrádzali nevhodné podložie so stavebnou suťou, je aj množstvo semien burín, ktoré musia najprv vyklíčiť a vyrásť, aby sme ich mohli odstrániť. Chvíľu potrvá, kým dažďové záhrady od nich vyčistíme. Keď sa vysadené trvalky rozrastú, zostane burine stále menej a menej miesta. Touto cestou chceme veľmi pekne poďakovať skupinke ciferských petangistov, ktorí nám už viackrát dobrovoľne dažďové záhrady od buriny krásne vyčistili. Aj vďaka vám, je to pekný zakvitnutý priestor v centre obce.

Text a foto
Ing. arch. Katarína Bacigálová

Dažďová záhrada pred ZŠ v Cíferi

POZNÁTE OLLA?

Toto slovíčko nie je španielsky pozdrav „ahoj“ ale označenie hlinených neglazovaných nádob, ktoré sa používajú odpradávna v rôznych suchších oblastiach sveta (napr. Španielsko, Katalánsko, Južná Amerika) na rôzne účely. Napríklad na varenie, ako urny na pochovávanie, ale aj na zavlažovanie. A práve na tento účel sa začínajú medzi záhradkármi „naprírodno“ používať aj u nás lebo šetrenie s vodou a výraznejšie sucho je už častý jav.

Áno, je to tak trochu znovuobjavenie Ameriky. Zavlažovacia Olla nádoba je neglazovaná vypálená hlinená nádoba (tzv. črep) s úzkym hrdlom a rôznym objemom (väčšinou 2 až 5 L). Po zakopaní do pôdy a naplnení vodou začne stena nádoby postupne prepúšťať vodu do okolitej pôdy, čím vytvorí v pôde na dlhý čas stabilnú vlhkosť vhodnú na pestovanie rastlín. Podľa objemu a hrúbky steny nádoby stačí vodu dopĺňať cca raz za 4 – 7 dní, čo výrazne zníži potrebu polievania.

Ako na to:

Prekyprite pôdu do hĺbky potrebnej na zakopanie nádoby, povyberajte kamene, ktoré by ju mohli poškodiť. Vykopte vhodnú jamku, vložte nádobu a zasypte jemnou hlinou alebo pestovateľským substrátom tak, aby dobre prilnul ku nádobe. Zeminu mierne utlačte a nádobu naplňte vodou. Okolo nádoby nasadte rastliny (ideálne na planty rajčín, papriek, baklažánov, cukín, tekvic, uhoriek, ale aj kvetín ako muškáty, petúnie a pod.). Kým sú rastliny malé, treba ich polievať klasicky zhora. Keď im narastie väčší koreň, vystačia si z vlhkostou z Olla nádoby. Ak použijete ku rastlinám aj vhodný mulč (napríklad pokosený trávnik bez semien),

Zavlažovacie nádoby

ešte viac zvýšite úsporu vody. Jedna 3 L nádoba zavlaží priestor cca 80x80cm.

Podľa konkrétneho tvaru zavlažovacej nádoby si v prvých sezónach treba odskúšať aké rastliny sa k Olla hodia, koľko a ako ďaleko od nádoby ich treba posadiť. Treba si vyskúšať ako hlboko Olla zakopať pre jednotlivé typy koreňov a ako často dopĺňať vodu. Skrátka, jej použitie treba prispôbiť podmienkam vašej záhrady a vašim potrebám. Keď na to pridete, stačí už len občas doliať vodu. Na zimu treba nádoby povyberať, očistiť a uskladniť ako črepníky. Po viacerých sezónach je dobré rozpustiť prípadné vápenaté usadeniny vo vnútri nádoby napr. pomocou octovej vody.

Výhody:

- výrazne zníži spotrebu vody pri pestovaní
- výrazne zníži výkyvy v množstve vody, ktorú majú pestované rastliny k dispozícii
- znižuje frekvenciu a prácnosť s polievaním rastlín (v kľude môžete ísť na dovolenku, muškáty prežijú)
- výborné riešenie pre malé záhrady, vyvýšené záhony a väčšie pestovateľské nádoby
- ekologické bezplastové riešenie zavlažovania bez použitia elektrickej energie
- z prírodného materiálu
- núti človeka používať mozog pri záhradkárčení

Nevýhody:

- cena (zatiaľ len výroba na zákazku, cca 3–5 EUR na 1 L nádobu)
- dostupnosť (na Slovensku a v Čechách len zopár hrnčiarov)
- potreba vykopania a uskladnenia na zimu

Autor a foto

Ing. arch. Katarína Bacigálová

Lacnejšia alternatíva

ZAVÁRAME OVOCIE A ZELENINU

Leto a jeseň, to je čas kedy v záhrade začína dozrievať ovocie a zelenina. Príroda nám postupne ponúka množstvo darov a my ich často nestíhame všetky konzumovať. Vyhodiť by ich bola škoda a preto prichádza rad na prípravu zásob na zimné obdobie, ktoré sa pomaly, ale isto približuje.

Mrazenie, sušenie, zaváranie. Možností, ako spracovať úrodu, je veľa. Výber spracovania závisí najmä od osobnej spotreby, to čo máme najradšej, ale taktiež od kvality plodov.

Medzi obľúbené pochúťky patria domáce zaváraniny. Pri správnom skladovaní v chlade a tme má správne pripravený kompót trvanlivosť až 6 rokov. Okrem toho na, na rozdiel od takých mrazených potravín, je zaváraniny možné konzumovať ihneď po otvorení a to aj bez akejkoľvek ďalšej úpravy. Domáce zaváranie so sebou prináša aj možnosti experimentovania a pripravenia si originálnej zaváraniny presne podľa svojej chuti a potreby. Keď chceme zavárať, nepohňeme sa bez základných vecí ako sú zaváraninové poháre, viečka na zaváranie, kvalitný materiál na zaváranie a chuť do práce. Čaro zavárania spočíva v uzavretí ovocia alebo zeleniny do zaváraninového pohára s cieľom zamedziť prístupu vzduchu a následnom zahriatí naplnených pohárov na teplotu 80 až 85 °C. Postup je jednoduchý. Pripravené ovocie alebo zeleninu poukladáme do zaváraninového pohára, zalejeme cukrovým nálevom, dobre uzavrieme a dáme sterilizovať do väčšieho hrnca s vodou. Prevarenie kompót pasterizuje, vďaka čomu ho chráni pred mikroorganizmami. Vysoká teplota pri sterilizácii zároveň vytlačí zo zaváraninových pohárov nadbytočný vzduch a vytvorí podtlak, ktorý drží zaváraninové viečko. Sterilizácia nie je žiadna veda, no ak chceme, aby nám zavárané potraviny vydržali čo najdlhšie, na zaváranie vyberáme zdravé a čerstvé ovocie a zeleninu. Vyhňeme sa ovociu, ktoré je prezreté a príliš mäkké. Takéto ovocie radšej spracujeme na džem. Potraviny pred zaváraním dôkladne umyjeme, očistíme a zbavíme neжелých častí.

Takisto poháre a viečka pred použitím dôkladne umyjeme horúcou vodou alebo vyvaríme v hrnci. Čistota je základ. Dôkladné uzavretie zaváraninových pohárov je základ úspechu. Uzáver na zaváraninových pohároch sa musí dobre prisať. Ak viečko po uzavretí dobre nedrží, vymeníme ho. V žiadnom prípade neodkladáme zaváraninu, ktorej uzáver nedrží. Po ukončení sterilizácie zaváraniny poukladáme na teplú podložku / deka / otočené hore dnom a necháme ich pomaly vychladnúť.

Hotové zaváraniny označíme štítkom, na ktorý si poznačíme druh zaváraniny a dátum zavárania. Tento jednoduchý trik nám uľahčí orientáciu v budúcnosti. Na zaváranie s cukrovým nálevom sa hodia všetky druhy ovocia a zo zeleniny napríklad tekvica, cuketa či melón. Zaváraniny okrem zalatia cukrovým nálevom, pripraveným z vody a kryštálového cukru, môžeme rôzne dochutiť. Stačí pridať

škoricu, vanilku, zázvor, mäta, medovku, citrónovú kôru alebo alkohol a urobíme si originálny kompót, ktorý v obchode nekúpime. Využitie zaváranín v kuchyni je pestré. Môžeme ich použiť ako prílohu k jedlu, prísadu do koláčov a jedál, aj na prípravu rýchleho nepečeného dezertu. Práve preto na tento jednoduchý spôsob spracovania nedá dopustiť množstvo gazdiniek.

Autor a foto
Peter Krajčovič
predseda ZO SZZ Cífer

ČO JE NOVÉ V ODPADOVOM HOSPODÁRSTVE?

Ako sme už informovali, od začiatku roku 2021 chce obec zaviesť evidenciu produkcie zmesového komunálneho odpadu na úrovni domácností a zároveň určitú mieru zásluhovosti/motivácie do systému poplatkov. Aj keď kríza posledných mesiacov všetko spomalila, obecný úrad pracuje so spoločnosťou FCC na zavedení evidencie v jesenných mesiacoch tak, aby od januára mohol byť nový systém spustený.

Okrem toho ovplyvnia hospodárenie s odpadmi ďalšie legislatívne zmeny, ktoré nadobudnú platnosť od januára 2021 a obe spôsobia zvýšenie nákladov pre

obce a mestá. Prvou je povinnosť mechanicky dotrieďovať všetok zmesový odpad vyvezený z domácností ešte pred konečným uložením na skládku. Túto službu

bude obci pravdepodobne poskytovať spoločnosť FCC (bývalá ASA), ktorá vykonáva aj zvoz odpadu na skládku. A samozrejme nebude to robiť zadarmo. Druhou je povinnosť zaviesť separovaný zber kuchynského odpadu z domácností. To znamená, že obec by mala zbierať kuchynský odpad aj od domácností, ktoré ho dokážu spracovať samé, napríklad tak, že ním krmia domáce zvieratá. Akým spôsobom to bude prebiehať, zatiaľ obec rieši. V každom prípade tento zber bude predstavovať ďalšie náklady. Poslednou zmenou je navýšenie poplatkov za skladovanie odpadu na skládkach, ktoré prebieha už každoročne. Vzhľadom na to, že ide o kombináciu opatrení, ktoré výrazne finančne zaťažujú obyvateľov miest a obcí, no zároveň nepomôžu citeľnejšie znížiť

množstvo vyprodukovaných odpadov, Združenie miest a obcí Slovenska požiadalo ministra životného prostredia o odklad platnosti prvých dvoch z nich. Ministerstvo s tým nesúhlasilo, čím nadviazalo na predchádzajúce vedenie ministerstva v jeho politike zvyšovania nákladov na odpady a teda aj zvyšovania poplatkov za „smetné“ pre obyvateľov. Novému nastaveniu systému zberu a evidencie odpadov sa budú venovať poslanci obecného zastupiteľstva na jesenných zasadnutiach OZ.

Autor
OcÚ Cífer

VÝBORNÉ VYKROČENIE SENIOROV ŠK CÍFER 1929 DO NOVEJ SÚŤAŽE

Značne omladený káder futbalových seniorov ŠK Cífer 1929 si pod vedením nového kormidelníka Františka Čechoviča v úvode súťažného ročníka 2020–2021 6. ligy riadeného ObfZ v Trnave vedie nad očakávanie.

Zo štyroch odohraných zápasov získal nečakane 10 bodov a usadil na 2. mieste tabuľky za Červeníkom. V úvodnom kole si doma poradil doma s Bielym Kostolom 4:0 (góly: Glós 2, Kolenič, Bindics), potom nečakane vysoko 6:0 (góly: Domoráka, Grosman, Lukovič, Glós, Bindics, Kolenič) zvíťazil v Zavare. V 3. kole po nie príliš presvedčivom výkone prišla domáca remíza 1:1 (gól: Kolenič) s Križovanmi nad Dudváhom. V prvú septembrovú sobotu zakníhovali naši muži ďalšie víťazstvo v pomere 2:1 (góly: Fekete, Bindics), v poradí už tretie v Leopoldove (odkiaľ prinášame aj naše fotozábery). V priemernom stretnutí sa našim cíferským farbám dарило najmä v prvom polčase, keď po každej stránke prevýšili domácom. V druhej 45-minútovke sa pre zmenu neustále hralo na našu bránu, ale zo svojho tlaku domáci vyťažili iba vyrovnávajúci gól. Šťastena sa v samotnom závere priklonila na stranu našich hráčov. Veľkú chybu leopoldovských zadákov zužitkoval vo víťazný gól Bindics. K oporám nášho tímu popri spoľahlivom brankárovi Páleníkovi a stopérovi Krutom patrili ľaví obranca Róbert Orlický (v deň zápasu oslavoval 38. narodeniny), ako aj obaja strelci — Fekete (pokiaľ mi sily stačili) a neúnavný dispečer stredy poľa Bindics.

Spoľahlivý výkon podal aj Ján Meszároš (bližšie k lopte), ktorý sa snaží zbaviť súperovho hráča.

Jubilujúci obranca Róbert Orlický (v strede) patrili v Leopoldove k najlepším hráčom.

Lukáš Fekete (vpravo) už v 14. minúte rozvlnil leopoldovskú sieť a viedli sme 1:0...

Aj pohľad na lavičku náhradníkov (okrem trénera Františka Čechoviča) svedčí, že Cíferčania po rokoch naozaj vsadili na omladenie...

Najväčším pracantom na ihrisku bol stredopoliar Dominik Bindics (na obr. vpravo). Okrem množstva nabehaných kilometrov sa prezentoval aj gólom, ktorý znamenal víťazstvo cíferských futbalových farieb.

Autor
M. Pavlík

ŠK CÍFER 1929 PREŽÍVA NAPRIEK KORONAKRÍZE DOBRÝ ROK

Pre ciferský futbalový klub je rok 2020 špeciálnym rokom tak ako pre všetky športové kluby nielen na Slovensku ale aj vo svete. Športovci trpeli kvôli zákazom organizácie zápasov aj tréningov v jarnom období.

Hoci pre profesionálov bola táto situácia priam zničujúca, veď od príjmov z ich činnosti závisia celé rodiny, pre amatérov to tiež nebolo ľahké. Dokázať si zachovať napriek niekoľkokomesačnej prestávke nielen kondíciu, ale aj motiváciu, prípadne individuálne trénovať, vôbec nebolo jednoduché. Nehovoriac o kasách športových klubov, ktoré prišli o sponzorské peniaze. Cíferský futbalový klub toto ťažké obdobie prežil relatívne dobre. Mnohí hráči vyšších vekových kategórií sa pripravovali individuálne, detské kategórie sa pustili do tréningov už v jarných mesiacoch, akonáhle bolo povolené exteriérové tréningovanie. Samozrejme za dodržania všetkých hygienických predpisov. Do súťažného ročníka 2020/2021 Futbalový klub ŠK Cífer 1929 prihlásil 4 mládežnícke družstvá a družstvo dospelých. Do súťaží sú prihlásené družstvá mládeže v kategóriách prípravka U 09 pod vedením Marcela Dúbravca, prípravka U 11 pod vedením Timoteja Tibenského a Tomáša Dundu, starší žiaci pod vedením Romana Hippíka a Tomáša Grosmana, dorast U 19 pod vedením Richarda Jacka a Andreja Lanáka a družstvo mužov. Družstvo mužov bude pokračovať v najvyššej oblastnej súťaži pod vedením nového trénera Františka Čechoviča zo Senca s trénerskou kvalifikáciou UEFA B spolu s asistentom Andrejom Lanákom. V mládežníckych mužstvách je situácia s počtom hráčov aj s tréningami stabilizovaná, predovšetkým v U09 a v U11 je hráčov neúrekom a zároveň majú veľkú chuť trénovať. Našťastie sa nenaplnili obavy z počtu hráčov v dorasteneckom tíme, ktorý prejavil od začiatku prípravy veľkú súdržnosť, no neuškodil by mu príchod niekoľkých ďalších hráčov. Najväčšie zmeny nastali u mužov. Mužstvo začalo s prípravou 5.6.2020 pod vedením Františka Čechoviča a Andreja Lanáka. Postupne sa do nej zapojili osvedčení hráči z minulých rokov ale aj staronoví hráči, ktorí začínali s futbalom v Cíferi a teraz sa vrátili. Takisto je v mužstve niekoľko hráčov, ktorí prešli do neho z dorastu.

Celkovo sa tím výrazne omladil, medzi „mládkov“ v ňom patria: Lukovič Samuel, Koleniň Juraj, Repa Filip, Roman Lukáš, Roman Patrik, Glós Samuel, Sochor Martin, Čambal Filip, Grosman Tomáš, Bindics Dominik. Novými tvármi sú Fekete Lukáš z Jablonca, ktorý prestúpil z Rakúska, odchovanec Spartaka Bindics Dominik z Petržalky a Lukovič Samuel z Pácu, ktorý prestúpil z Lokomotívy Trnava. Po prvých majstrovských

zápasoch možno povedať, že toto mužstvo má perspektívu, o čom svedčia nielen výsledky ale predovšetkým atraktívny herný štýl. Z prvých štyroch zápasov vyhralo tri a jeden remizovalo: Cífer — Biely Kostol (4:0), Zavar — Cífer (0:6), Cífer — Križovany nad Dudváhom (1:1), Leopoldov — Cífer (1:2). Zapojením viacerých mladých hráčov do A mužstva sa konečne začína naplňovať vízia, ktorú si klub stanovil pred desiatimi rokmi: systematicky pracovať s mládežou v každej kategórii tak, aby si klub dokázal vychovať vlastných hráčov pre svoj A tím. Momentálne sa dostáva do A mužstva silná generácia hráčov, s ktorými pracoval počas dlhých rokov tréner Andrej Lanák. Veríme, že postupne budú nasledovať ďalší a ďalší a že budú v nasledujúcich rokoch tvoriť zdravý základ ciferského futbalu.

Text a foto
ŠK Cífer 1929

FOTO:

Družstvo starších žiakov

Horný rad zľava: Tréner: Tomáš Grosman, Jakub Vladovič, Martin Godány, Maximilián Duris, Andrej Maláček, Michal Grosman, Tadeo Taha, Dominik Rusnák, Tomáš Herák, Juraj Miklovič, Asistent trénera: Roman Hippík, Timotej Chalupka

Dolný rad zľava: Adam Navrátil, Jakub Mihálik, Michal Horváth, Matej Holanský, Reno Horáček, Matúš Knihar
Dolu ležiaci brankári Michal Holanský a Palo Červenka

Družstvo starších žiakov

HÁDZANÁRI PRED „KORONAKRÍZOU“

TJ Sokol Cífer, organizuje pravidelne v prípravnom období a to počas polročných prázdnin turnaj minihádzanej a v tomto roku je to už IV. ročník pod názvom „Minihádzaná Cífer 2020“.

V sobotu 1. 2. 2020 sa v ŠH Cífer, uskutočnil Turnaj najmladších hádzanárov. Zúčastnilo sa 110 detí z Čadce, Bojníc, Piešťan a Cíferu. Súťažilo sa v kategóriách 1. — 2. ročník a 3. — 4. ročník, spolu 11 družstiev. Súboje družstiev boli plné emócií ako vždy, keď sa deti vložia do hry, ale aj hry založenej na technických a taktických schopnostiach.

Tréneri boli vďační za možnosť kvalitnej prípravy na súťažnú sezónu. Vzhľadom k veľkému počtu súťažiacich bolo potrebné vytvoriť široký štáb organizátorov. Ochotne sa na

organizácii podieľali starší hráči a hráčky z radov starších žiakov dorastencov dorasteniek, mužov ako aj niektorých rodičov. Touto cestou všetkým výbor TJ vyslovuje poďakovanie. Turnaj mal športový priebeh vo výbornej atmosfére pri peknej účasti divákov. Záverečný ceremoniál predstavoval ocenenie najlepších družstiev zlatými, striebornými a bronzovými medailami. Ostatné družstvá dostali diplomy. Deti mali počas turnaja bezplatné občerstvenie a sladkosti.

Konečné tabuľky:

Kategória 1. — 2. ročník

1. HK Kúpele Bojnice „B“
2. TJ Sokol Cífer — chlapci
3. MHK Piešťany
4. TJ Sokol Cífer dievčatá

Kategória 3. — 4. ročník

1. HK Kúpele Bojnice „A“
2. HŠK hádzaná Čadca
3. MHK Piešťany „A“
4. TJ Sokol Cífer
5. HK Kúpele Bojnice „C“
6. MŠK hádzaná Čadca „B“
7. MHK Piešťany „B“

Autor

Mgr. Peter Baron
tréner prípravky TJ Sokol Cífer

HÁDZANÁRI PO „KORONAKRÍZE“

Príprava TJ Sokol Cífer na nový ročník 2020/2021 hádzanárskych súťaží.

Rozbehnutá súťaž ročníka 2019/20 sa ukončila v strede mesiaca marec 2020.

Obdobie po tomto termíne, tak ako v našej TJ, tak i v celej spoločnosti Slovenska, bolo obdobím karantény, obmedzení z pôsobenia pandémie „koronavírusu“. Riadenie TJ bolo veľmi obmedzené a v súlade s dodržiavaním naria-

dení vykonalo sa iba jedno virtuálne zasadanie výboru. Ďalšie zasadanie nutné pre rozbehnutie činnosti TJ, prípravy na novú súťaž prebehlo po uvoľnení obmedzení Toto zasadanie určilo vytýčenie činnosti s obmedzeniami ktoré nás budú istotne čakať. Zasadanie vytýčilo konanie Výročnej schôdze TJ s voľbou nového výboru tézami na prekonanie a rozbeh činnosti do konca roku 2020. Počas

obmedzení tréneri neostávali pasívni, komunikovali so zverencami plánovali individuálne tréningy. Výboru sa

zvlášť páčilo, že hráči chlapčenskej časti prípravky i v apríli aj v máji poctivo robili individuálne tréningy ba poskytlí trénerovi spätnú väzbu vo forme fotografií, (niektoré prikladáme z individuálnej činnosti a tiež počas čiastočného uvoľnenia v ŠH).

Po uvoľnení obmedzení koncom mája a pri dôslednom rešpektovaní nariadení hlavného hygienika, rozbehli sme tréningový proces, ktorý v súčasnosti koncom júna, už prebieha v plnej intenzite. Tento rok sme však neuskutočnili turnaj plážovej hádzanej. Príprava družstiev bude však prebiehať. Tréningy mužov a dorastu budú v hale a na ihrisku v areáli Mateja Hrnčára. Napriek pribrzdzeniu tréningového procesu a súťaží, sa naša TJ nevzdáva. Prekonala i ťažšie chvíle a bude v plnom nasadení pokračovať v činnosti. Stále budeme robiť nábor žiakov a žiačok ročník 2008 a mladších, aby sa naše rady dopĺňali a mohla sa zachovať hádzaná v Cíferi. Obdobím mesiacov júla a augusta začína obdobie, kedy sa môžeme pozrieť realite do očí a posúdiť v hrubých rysoch čo bude s cíferskou hádzanou. Netreba mať veľké očakávania. Počúvame aký je stav ekonomiky a jej väzba na šport je jasná. Vieme, že nás čakajú obmedzenia, ale nemôžeme sa vzdať bez toho, aby sme bojovali ďalej. Zaväzuje nás k tomu sedemdesiat ročná tradícia

existencie hádzanej v Cíferi, práca mnohých dobrovoľných funkcionárov a hlavne sponzorov, bez ktorých si nemožno predstaviť našu činnosť. Nemôžeme nespomenúť prácu stabilného výboru TJ na čele s Ing. Križanom, ktorý od r. 1996 (bez malých zmien), stále pracuje a dôsledne dodržiava cieľ, ktorý si vytýčil pred nástupom — zamerať sa na mládež. To, že tento cieľ bol správny, svedčia o tom umiestnenia mládežníckych družstiev v súťažiach SZH TKZHa, ale aj účasti na MR SR. Taktiež treba uviesť účinkovanie našich odchovancov v extralige a dorasteneckých ligách. Netreba to vymenovávať, sú zaznamenané v publikácii M. Pavlíka, ale i v článkoch v Cíferských novinách k 70. výročiu založenia hádzanej. Nezanedbateľná je odborná vybavenosť klubu troma trénermi s licenciou B a ďalších dvoch s licenciou D a 5 vyškolených zapisovateľov a časomeračov, potrebných pri stretnutiach 1. ligy a ligového dorastu, ale i žiackych družstiev. Momentálne máme k dispozícii rozlosovanie mužského družstva, ktoré bude v novom ročníku pôsobiť v celoslovenskej 1. lige. Nový ročník sa začne 5. alebo 6. septembra v Bojniciach. Prvé domáce stretnutie bude 12.9. v sobotu s BHA Bratislava. Čakajú nás stretnutia v Košiciach, Martine a privítame doma Levoču. Súťaž bude mať 13 účastníkov.

Očakávajú sa kvalitné stretnutia, nakoľko viacerí extraligoví hráči posilnia družstvá 1. ligy. Neprihlásili sme do súťaže dorastencov pre viaceré zranenia v družstve a pre posilnenie družstva mužov. V súlade so zámerom výboru TJ sa maximálna starostlivosť sústreďuje na mládež. Výbor povolil sústredenie dievčat, ktoré sa v tomto období končí. Sústredenie zorganizovali tréneri družstiev dievčat S. Ošťádalová a J. Šramel s rodičmi a ich podporou. Sústredenie prebehlo v okolí Cífera a na cíferských športoviskách. Podobne výbor povolil sústredenie ml. žiakov v Tatrách, ktorú zorganizoval tréner T. Čepec za spolupráce rodičov a ich príspevku. Využije sa bezplatná preprava vlakom. Mimoriadnu pozornosť budeme venovať najmladšej generácii hádzanárov — prípravkárov. Plánujeme rozšíriť družstvá prípravkárov z doterajšieho 1 družstva na 4 — 5. Pre túto činnosť chceme získavať hádzanárov i z okolitých obcí upútavkami a návštevou škôl.

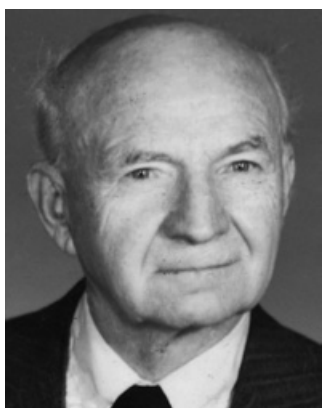
Text a foto
Taj. TJ Sokol Cífer,
František Dugovič

Individuálne tréningy

SPOMIENKA

Rok 2010 bol smutným rokom pre hádzanársku rodinu, keď ju v krátkom čase po sebe, opustili 2 významné osobnosti cíferskej hádzanej. Čestný predseda TJ Matej Hrnčár (26.7.2010) a hádzanársky odborník Alfréd Kovačócy (20.8.2020).

Matej Hrnčár
(26.7.2010)

Alfréd Kovačócy
(26.7.2010)

Desiate výročie ich úmrtia je príležitosťou, aby sa s úctou a vďakou spomínalo na tieto významné osobnosti hádzanej, hlavne za úsilie, ktoré vynaložili a vykonali v prospech cíferskej hádzanej, ale i hádzanej ako športu. Hádzaná mala významné postavenie v československom ale i slovenskom športe.

Autor
Výbor TJ,
hráči a členovia TJ

ŠACHOVÉ SÚŤAŽE SA ÚSPEŠNE SKONČILI

V polovici marca po zavedení prísnych hygienických opatrení sa prerušili aj šachové súťaže. V tom čase bola dohratá iba 2. liga A, v ktorej účinkovalo družstvo Cífer A. Nováčik súťaže dopadol nad očakávanie a obsadil konečné 2. miesto.

V priebehu súťaže nastúpilo za Cífer 13 hráčov. Vynikajúci výkon podal 16-ročný veľký talent slovenského šachu Samir Sahidi. Na prvej šachovnici získal 8,5 bodu z 10 partií. Dobre zahrali aj ďalší cíferskí šachisti: J Bášas 6 b./10 partií, T. Lipták 6,5/8, D. Lipták 7/11, Kovačócy 8/11, Šarmír 4/11, Bohunický 3/8, Puchart 5,5/8, Markuliak 3/7.

Po jednej partii odohrali Čechovič, Vlkovič (remízy) a Vagovský so Štefíkom nebodovali. Po uvoľnení opatrení sa dohrali aj ostatné súťaže. Cíferské B družstvo bolo nováčikom v 3. lige A2. Po dohraní posledných dvoch kôl je tretie miesto viac ako výborné.

Konečná tabuľka 2. liga A r. 2019/20.

	Bodov	Skóre
1. Slovan Bratislava E	31	61,5
2. Cífer	24	52,5
3. TŠŠ Trnava MŠK Sered'	22	52,5
4. Osuské B	19	46,5
5. Senec	19	44
6. Slovan Bratislava D	18	47
7. Modra B	15	45,5
8. Piešťany	15	38
9. Skalica	13	38
10. Krasňany	11	40
11. Gbely	5	31,5
12. Doprastav Bratislava	1	31

Po prestávke sa dohrala aj piata liga. Tu je konečná tabuľka:

	Bodov	Skóre
1. Smolenice	27	38
2. Hlohovec C	27	37,5
3. Cífer C-Cvč	21	31
4. Vrbové C	21	31
5. Modranka Seniori	21	30,5
6. Modranka Juniori B	12	26
7. Piešťany D	12	22,5
8. Cífer D	12	20
9. Pečeňady	7	18
10. D. Streda D	4	11
11. Šúrovce Juniori	0	9,5

10. kolo: Cífer B : Gbely B 5,5:2,5 bodovali: D. Lipták, Kovačocy, Vlkovič, Horňák a Štefík po 1, Markuliak 0,5.

11. kolo: Potôňska Veža B — Cífer B 1:7 Bodovali: Kovačocy, Šarmír, Puchart, Vlkovič, Horňák a Štefík po 1, D. Lipták a Prigoda po 0,5.

Najlepší individuálny výsledok v celej súťaži mal V. Puchart 9 bodov z 10 partii, druhý skončil Kovačocy 8,5 z 9.

Ďalšie individuálne výsledky: T. Lipták 4,5/8 D. Lipták 6/8 Šarmír, 6/8 Markuliak 1/3, Vlkovič 4,5/7 Vagovský 3,5/8, Horňák 6/11 A. Kavuljak 1/2, Štefík 4,5/6, Prigoda 2/7, I. Zelenský 0,5/1.

Za Cífer C–CVČ nastúpilo osem hráčov: Horňák 4,5/7, Bohunický P. 3,5/8, Zelenský I. 4,5/10, Stanko M. 6,5/8, Stanko P. 2/3, Zelenský F. 7/10, Zelenský A. 2/3, Cíferský 1/1.

Cífer D reprezentovalo 9 hráčov: Vlkovič 3/5, Štefík 5,5/8 A. Kavuljak 1/1, Císar 4,5/6, Prigoda 4,5/9 Kovačič 0,5/3, Lovás 0/5, Kohutiar 1/3, Kavuljak M, 0/1.

Konečná tabuľka 3. liga A2 r.2019/20

	Bodov	Skóre
1. D. Streda B	30	65
2. Cvč Senica	28	54,5
3. Cífer B	25	57
4. Trnava A	23	56,5
5. Gbely B	16	43
6. Šolíč	14	44,5
7. Skalica B	14	42
8. Šk Senica	14	38
9. Piešťany B	13	42
10. Modranka	6	33
11. P. Veža B	5	26,5
12. Trnava B	3	27

Pavel Kovačocy je majster FIDE!

Začiatkom r. 2020 splnil Pavel Kovačocy, dlhoročný hráč Šachového klubu Cífer a mnohonásobný najlepší šachista Cífera podmienky na udelenie medzinárodného titulu Majster FIDE. Po zaslaní žiadosti na medzinárodnú šachovú federáciu (FIDE). Po preskúmaní žiadosti mu bol titul udelený k 1.4.2020. P. Kovačocy tento úspech dosiahol ako prvý hráč Cífera v histórii. Blahoželáme!!!

Autor
M. Šarmír

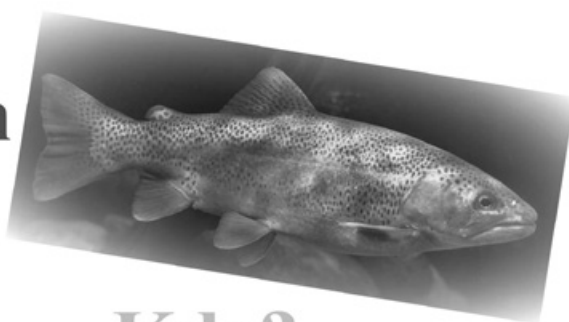

CÍFERSKÝ DÚHÁK

II. ročník pretekov v love pstruha dúhového

Kedy? 3.10.2020 od 8.00 h

Kde?

Na rybníku v Cíferi

Občerstvenie zabezpečené.

Cíferské

drevorezbárske

sympóziium

1.ročník

Kedy?

2. októbra od 9.00 h do

4. októbra 2020 do 15.00 h

Kde? Rybník v Cíferi

TJ SOKOL CÍFER

...sme tu už viac ako 70 rokov...

HĽADÁME BUDÚCIH HÁDZANÁROV

(dievčatá/chlapci)

PRIDAJ SA K NÁM!

Ak si žiakom ZŠ 1. – 5. ročníka,
tak neváhaj a staň sa súčasťou nášho tímu.

Kontakt na trénerov: **0904 762 453**
0910 308 227

POČAS ROKA ZAŽIJEŠ:

- kreatívne tréningy (na vonkajšom ihrisku/ v hale)
- majstrovské zápasy a súťažné turnaje
- sústredenie počas leta
- okrem toho sa staneš súčasťou skvelého kolektívu,
spoznáš nových kamarátov a zažiješ veľa
dobrodružstiev, pri ktorých sa naučíš byť
zodpovedný a disciplinovaný

Sokol Cífer

www.sokolcifer.sk

Cigánski Diabli

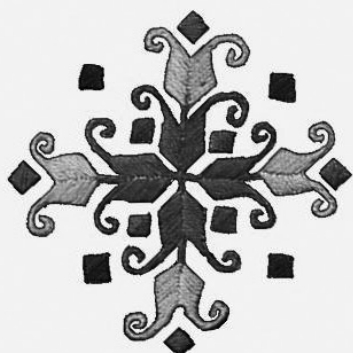
Slovensko
krstí CD

CÍFER

DK Cífer 28.11.2020 o 17.00 hod.

Vstupenky: Obecný úrad Cífer • Tel.: 0915 899 149 • Cena 15,-€ / VIP 17,- €

IV. ROČNÍK SÚŤAŽE MÁRIE HOLLÓSYOVEJ VO VÝŠÍVANÍ

14.11.2020 DK CÍFER

KATEGÓRIE SÚŤAŽE:

A VÝŠIVKA NA TÉMU *KYTICA POĽNÝCH KVETOV*

B VÝŠIVKA NA ODEVE

C VÝŠIVKA NA INTERIÉROVEJ TEXTÍLI

D DETSKÁ VÝŠIVKA DO 16 ROKOV

E VÝŠIVKA Z TRUHLICE MOJICH PREDKOV

POZOR

ZMENA

SÚČASŤOU PODUJATIA BUDE AJ
VÝSTAVA A MÓDNA PREHĽADKA ODEVOV S VÝŠIVKOU,
PREDNÁŠKY A SPOLOČNÁ AKTIVITA ZAPÍŠ SA NA VÝŠIVKU.

Do súťaže je potrebné sa vopred prihlásiť a výšivky buď priniesť v deň podujatia do Cífera alebo zaslať. Takisto je potrebné elektronicky prihlásiť vyšívané odevy do módnej prehliadky aj s uvedením, či si autor odev odprezentuje. Registrácia výšiviek bude otvorená začiatkom septembra 2020.

Informácie budú zverejňované na stránke OZ Cziffer: <https://www.facebook.com/cziffer.sk> alebo na stránke obce Cífer: <https://www.cifer.sk/organizacie-a-zdruzenia/oz-cziffer-1/>, prípadne možno napísať na ozcziffer@gmail.com.

IV. ročník súťaže Márie Hollósyovej vo vyšívaní bude kvôli COVID-19 prebiehať len elektronicky. Elektronická registrácia výšiviek do súťaže je možná do 31. 10. 2020 23:59 hod. Podrobnosti na stránke <https://vysivanie13.webnode.sk/>.

SLUŽBY CÍFER
S.R.O.

Vám ponúkajú kompletný profesionálny catering pre oslavy, svadby a jubileá

www.sluzby-cifer.sk, 0904 431 310, sluzbycifer@cifer.sk

VOLEJBALOVÝ KLUB CÍFER

dáva do pozornosti nábor nových hráčok 😊

ak si dievča a navštevuješ základnú školu

ak rada športuješ a chceš super kolektív

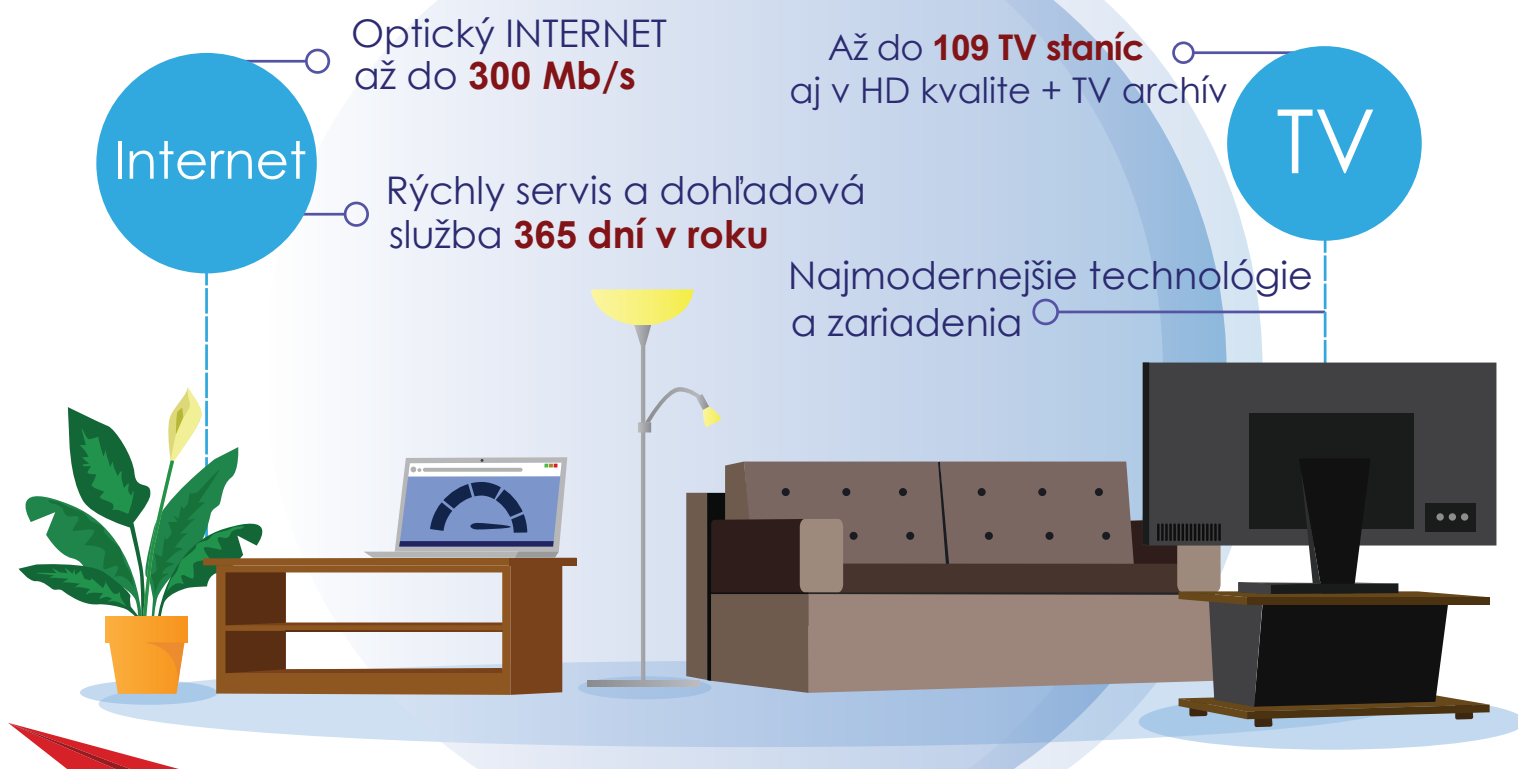

ak ťa zaujíma všetko okolo volejbalu

pridaj sa k nám každý pondelok a stredu o 14:30 v športovej hale v Cíferi. Viac informácií ti poskytnú trénerky na čísla 0907211263 alebo 0948237776.

Tešíme sa na teba! 😊

Takto to môže vyzerať u Váš doma
hneď a úplne **zadarmo**

AKCIA

1 mesiac nezáväzná skúška bezplatne

AKCIA letí do 30.11.

100 Mega net + TV balík FAMILY

len za

16,90€

Pre používateľov pokrytých optickou sieťou GolemTech

INŠTALÁCIU a WIFI ROUTER - 0€

Predaj vstupeniek na OÚ v Cíferi a p. Puchoňová 0915 899 149

OZ Spolok priateľov hudby v Cíferi a Obec Cífer

Vás pozývajú na

23. ročník Jesenného cyklu koncertov

ktorý sa uskutočňuje

v Roku Andreja Hanišovského v Cíferi

a v roku 85. výročia založenia Cíferského speváckeho zboru,
pod záštitou starostu obce Cífer Mgr. Maroša Sagana, PhD.
a s finančnou podporou Obce Cífer a Fondu na podporu umenia.

Nedeľa 4. októbra 2020 o 15:00 h v Dome kultúry v Cíferi

KOMORNÝ KONCERT

Mária Taytaková – soprán
Beáta Tomčányiová – klavír

Nedeľa 25. októbra 2020 o 15:00 h v Dome kultúry v Cíferi

KOMORNÝ KONCERT

Milan Paľa – husle
Ladislav Fančovič – klavír
Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Nedeľa 22. novembra 2020 o 15:00 h v Dome kultúry v Cíferi

Koncert pedagógov a žiakov ZUŠ Ladislava Kupkoviča v Cíferi

Účinkujú pedagógovia a žiaci ZUŠ Ladislava Kupkoviča v Cíferi a ich hostia

Vstupné na všetky koncerty je dobrovoľné.

u. fond
na podporu
umenia